

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Volnočasové chování studentů středních škol
v Chomutově**

**Leisure behavior of secondary school students
in Chomutov**

Alexandra Bričová

Plzeň 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Volnočasové chování studentů středních škol v Chomutově“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 20. dubna 2024

v. r. *Alexandra Bričová*

Zásady pro vypracování práce

1. Definujte základní pojmy témat týkajících se pojmu "volný čas".
2. Analyzujte nabídku a poptávku volnočasových aktivit ve městě Chomutov.
3. Realizujte dotazníkové šetření volnočasového chování studentů středních škol a následně analyzujte získaná data.
4. Navrhněte opatření ke zkvalitnění volnočasové nabídky ve městě Chomutov na základě pozorování a vyhodnoťte výsledky z dotazníkového šetření.

Studijní program

Ekonomická a regionální geografie

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala panu doc. RNDr. Jiřímu Ježkovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, za jeho trpělivost a cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat vedení vybraných škol za poskytnutí prostoru pro výzkum a respondentům, kteří byli součástí tohoto výzkumu. V neposlední řadě děkuji své rodině a okolí za podporu.

Obsah

Úvod	6
1 Volný čas	7
1.1 Vymezení volného času	7
1.2 Různé pohledy na volný čas	8
1.3 Volnočasové aktivity	9
1.4 Faktory volného času	11
1.4.1 Vnitřní faktory	11
1.4.2 Vnější faktory	12
2 Pedagogika volného času	15
2.1 Výchova mimo vyučování	15
2.2 Funkce výchovy	16
3 Volný čas studentů středních škol	17
3.1 Adolescent	17
3.2 Faktory ovlivňující volný čas	17
3.2.1 Čas	18
3.2.2 Dojezdová vzdálenost	18
3.2.3 Finance	19
3.3 Trendy volnočasových aktivit	19
3.3.1 Digitální technologie	19
3.3.2 Sociální sítě	20
3.3.3 Sport	20
3.3.4 Cestování	20
3.3.5 Kreativní činnost	21
3.4 Rizikové chování	21

3.4.1	Vybrané druhy	21
3.4.2	Prevence rizikového chování	23
4	Empirický výzkum.....	25
4.1	Město Chomutov.....	25
4.1.1	Historie.....	25
4.1.2	Demografické složení obyvatelstva	25
4.1.3	Mimoškolská volnočasová zařízení ve městě Chomutov	25
4.2	Metodika výzkumu	28
4.2.1	Metody dotazníkového šetření a pozorování	29
4.2.2	Skladba respondentů a korekce dat dotazníkového šetření	30
4.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	32
4.4	Vyhodnocení pozorování	51
4.5	Vyhodnocení výzkumných otázek.....	52
4.6	Závěr výzkumu	58
5	Návrhy na zkvalitnění volného času v Chomutově.....	59
	Závěr	60
	Seznam použitých zkratk	61
	Seznam použitých zdrojů	62
	Seznam tabulek	62
	Seznam obrázků.....	65
	Seznam příloh.....	66
	Přílohy	
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Tématem bakalářské práce je volnočasové chování studentů středních škol v Chomutově. Toto téma bylo vybráno z důvodu, jelikož sama autorka navštěvovala jednu z vybraných škol v Chomutově a trávila zde velké množství svého volného času v době studia střední školy.

Cílem této práce je zjistit, jak tráví volný čas studenti středních škol v Chomutově ve věku 15 až 20 let, zdali jsou zde viditelné rozdíly. Vedlejšími cíli je zjistit kdy, kde a s kým tráví studenti svůj volný čas. S tím je spjata nabídka volnočasových aktivit v této lokalitě. Celý výzkum je založen na dotazníkovém šetření, které bylo mířeno na studenty vybraných středních škol v Chomutově. Výsledky šetření autorka podporuje volným pozorováním ve vybrané lokalitě. Zároveň si stanovuje výzkumné otázky, které lépe definují hlavní cíl této práce. Na základě výzkumu se autorka zaměřuje na vytvoření sady návrhů pro zkvalitnění volného času v Chomutově.

V teoretické části se autorka zaměří na představení pojmů, které se týkají dané problematiky za pomoci odborné literatury. V první kapitole bude vysvětlen pojem volný čas, jeho vymezení a faktory, které ho mohou ovlivňovat. V druhé kapitole dojde k představení pedagogiky volného času, jak probíhá výchova mimo vyučování a jaké jsou její funkce. Třetí kapitola bude zaměřena konkrétně na volný čas studentů středních škol, jaké jsou aktuální faktory, které ovlivňují jejich volný čas. Dále zde budou zmíněny trendy volnočasových aktivit, ale také rizika volnočasového chování a jejich prevence.

V praktické části bude přenesen teoretický podklad do praxe a bude vyhodnoceno, jak studenti středních škol tráví svůj volný čas. Bude zde představeno město Chomutov, jeho historie a demografické složení obyvatelstva a také zde budou popsána mimoškolská volnočasová zařízení, která se nacházejí ve městě Chomutov. Budou představeny a vyhodnoceny odpovědi z dotazníkového šetření a informace z terénního šetření, které autorka bude provádět osobně na vybraných místech. Dále zde budou uvedeny odpovědi na výzkumné otázky, které byly vybrány pro stanovení cíle. V poslední páté kapitole dojde k vytvoření čtyř návrhů na zkvalitnění volného času ve městě Chomutov, a to hlavně pro studenty středních škol.

1 Volný čas

V této kapitole bude definován pojem volný čas za použití odborné literatury od vícero autorů. Dále budou uvedeny různé pohledy na volný čas a jeho funkce. Poté také činitelé, kteří ovlivňují volný čas a volnočasové chování.

1.1 Vymezení volného času

Volný čas je široký pojem, pod kterým si každý představuje něco jiného. Je to čas mimo práci, který můžeme využít ke koníčkům, zájmům a odpočinku. Je důležitý pro vyvážený život, umožňuje objevovat nové zážitky a rozvíjet lidské schopnosti. Tento čas lze trávit s rodinou a přáteli, a také jej využít k zamýšlení se nad sebou samotným a svými hodnotami. Slouží také k regeneraci a odpočinku, kdy si lze dopřát relaxaci a nabrat energii. Využít se dá i ke vzdělávání a nebo osobnímu růstu. Celkově se volný čas dá označit bohatstvím, které bychom měli ocenit a využít, co nejlépe (Pávková, 2014).

Podle Hofbauera (2004, s. 13) „volný čas, je čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život.“ Hofbauer také uvádí přesnější a úplnější charakteristiku volného času, kdy je volný čas charakterizován „jako činnost, do níž člověk vstupuje s očekáváním, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení“.

Hájek et al. (2008, s.10) definují, že volný čas „je částí lidského života mimo čas pracovní (návštěva školy a pracovní proces) a tzv. čas vázaný, který zahrnuje biofyziologické potřeby člověka (spánek, jídlo, osobní hygienu), chod rodiny, provoz domácnosti, péči o děti, dojíždění za prací a další nutné mimopracovní povinnosti. Volný čas je dobou, kterou má po splnění těchto potřeb a povinností člověk k dispozici pro činnosti seburčující a sebevytvářející: odpočinek a zábavu; rozvoj zájmové sféry; zlepšení kvalifikace; účast na veřejném životě.“

Chick (citovaný v Hamříkovi, 2022, s. 11) uvádí, že „volný čas bývá často popisován jako určitý druh aktivity, která bývá charakterizována jako neproduktivní v ekonomickém smyslu a která je záležitostí svobodné volby jedince. Kromě her, sportu a dalších forem zábavy zahrnuje také hudbu a další formy uměleckých aktivit, některé náboženské

aktivity (např. modlitby, vzdělávání se v oblasti náboženství apod.), cestování i turismus.“

Volný čas by se měl věnovat výhradně aktivitám, které přináší radost a uspokojení. Škola a příprava patří do jiné kategorie a je důležité oddělit svůj volný čas od toho, co se týká vzdělávání. Péče o sebe a o své osobní záležitosti by měla být samozřejmostí, ale nejedná se o součást volného času, a to z důvodu, že je to jedna z povinností, kterou by lidé měli provádět. Stejně tak i rodinné povinnosti, jako je úklid a péče o rodinu, se nezahrnují do kategorie volného času. Je důležité efektivně využívat čas, který zbývá po splnění všech povinností (Hájek et al., 2008).

1.2 Různé pohledy na volný čas

Pávková et al. (2008) uvádí několik pohledů na volný čas:

- Ekonomický pohled na volný čas se zabývá tím, kolik financí a prostředků je schopná společnost poskytnout do rozvoje různých volnočasových zařízení. Jedná se tedy o investice se zájmem toho, kolik a jestli vůbec dojde k navrácení alespoň části nákladů. V tržních ekonomikách je volnočasový průmysl důležitý a je považován za největší odvětví světového hospodářství. Má se za to, že člověk, který je odpočatý dokáže pracovat efektivněji a lépe zvládá stresové situace. Tudíž se má za to, že tímto způsobem dojde v budoucnu k navrácení nákladů.
- Sociologický a sociálně psychologický pohled sleduje fakt, zdali volný čas je nápomocný k utváření mezilidských vztahů, a to hlavně v oblasti dětí a mládeže.
- Politické hledisko se zaměřuje na to, do jaké míry by měly státní orgány zasahovat do volného času obyvatelstva. Státní orgány by měly být nápomocné z hlediska financování, zakládání zařízení pro volnočasové aktivity, ale nikdy by neměly narušovat základní principy.
- Zdravotně-hygienický pohled sleduje, jak má jedinec uspořádaný svůj režim a zda má vybrané správné aktivity, které jsou prospěšné pro duševní i tělesný vývoj jedince.
- Pohled z hlediska pedagogiky a psychologie se zabývá tím, jak je možné uspokojit potřeby jednotlivce, a to prostřednictvím ovlivňování jejich volného času a také pomocí různých volnočasových aktivit. V dnešní době má mládež mnoho volného

času a je nezbytné, aby jeho trávení bylo kvalitní a nedošlo k negativnímu vlivu na jejich vývoj a také ke znehodnocení jejich potenciálu.

1.3 Volnočasové aktivity

Volnočasové aktivity jsou činnosti, které si vybírá každý sám podle svých preferencí. Je důležité, aby využití volného času bylo co nejefektivnější a prospěšné pro daného jednotlivce. V dnešní době existuje velký výběr těchto aktivit a je zdaleka jednodušší vybrat si podle vlastních preferencí, které povedou k celkovému rozvoji jedince. Tyto preference se samozřejmě mohou s věkem měnit, tudíž může dojít k častým změnám preferencí volnočasových aktivit (Hamřík, 2022).

V dnešní době je složité rozdělovat volnočasové aktivity, jelikož není stanovena přesná klasifikace těchto aktivit, která by se používala při zkoumání volného času. Výzkumy, které jsou prováděny například v USA, sice rozdělují volnočasové aktivity do několika kategorií, ale toto rozdělení následně nedovoluje zpětné rozklíčování činností a porovnávání jich mezi sebou (Pospíšil, 2023).

Volnočasové aktivity lze tedy rozdělovat do několika kategorií, což nám ukazuje i rozličné rozdělení autorů v různých publikacích. Například podle Hamříka (2022) je lze rozdělovat podle organizovanosti, množství účastníků, prostředí a pravidelnosti. Není důležité, o jakou aktivitu se jedná, zda se jedná o sportovní, kulturní nebo společenskou aktivitu.

Dle Hofbauera (2004) se rozlišují tři činnosti: spontánní, příležitostná, pravidelná.

Volnočasové aktivity, které se provozují spontánně jsou provozovány spíše jednotlivci nebo ve skupině. Takovéto činnosti nejsou nijak časově omezené, není zde stanovený začátek ani konec. Může se jednat například o různé aktivity, které se konají v přírodě nebo na otevřených sportovištích (Hofbauer, 2004).

Volnočasové aktivity příležitostné, jsou takové aktivity, které jsou provozovány jednorázově, ale i cyklicky. Především se jedná o aktivity organizované. Jsou to například koncerty, exkurze, výlety nebo turistické aktivity, které mohou probíhat na lokální úrovni, ale i celosvětově (Hofbauer, 2004).

Volnočasové aktivity pravidelné může jedinec provádět pravidelně, a to po dobu celého roku minimálně jedenkrát týdně. Tyto aktivity se uskutečňují pod vedením vedoucího,

který je dostatečně kvalifikovaný. Cílem pravidelné činnosti je prohloubení vztahu k dané činnosti a také k osvojení nových vědomostí a dovedností. Jedná se zpravidla o takové činnosti, kdy na konci školního roku dojde k setkání rodičů, veřejnosti z důvodů, že chtějí seznámit ostatní s výsledky. Může to probíhat např. formou výstavy, uměleckého vystoupení či přehlídky (Hofbauer, 2004).

Pávková (2014) rozděluje veškeré aktivity na činnosti zájmové, rekreační a odpočinkové, veřejně prospěšné a sebeobslužné, a v neposlední řadě i přípravu na vyučování. K dobrovolným činnostem řadí aktivity zájmové, rekreační, odpočinkové a veřejně prospěšné. K povinnostem řadí činnosti sebeobslužné a přípravu na vyučování.

- **Zájmové činnosti** jsou považovány za více důležité než ostatní činnosti. Součástí vzdělávání jsou cílevědomé aktivity, které by měly být koníčkem. Při těchto aktivitách by mělo docházet k rozvíjení zájmů a kreativity, ale i schopností jedince, a to především v oblastech ve kterých již vynikají a přináší jim to štěstí a spokojenost. Jestliže si jedinec dokáže vytvořit kladným vztah k těmto činnostem, je dosti pravděpodobné, že mu to následně pomůže při výběru povolání. Pokud volný čas dětí není naplněn vhodnými aktivitami, tak je zde riziko, že se poté přesunou k těm nevhodným až rizikovým. Zájmové činnosti se mohou dělit podle doby trvání, z hlediska společenských norem, úrovně daných činností nebo podle míry organizovanosti. Nejvíce se zájmové činnosti rozdělují podle obsahu na společensko-vědní, pracovní-technické, přírodovědně-ekologické, esteticko-výchovné, tělovýchovné a sportovní (Pávková, 2014).
- **Rekreační a odpočinkové činnosti** jsou takové činnosti, které jsou spíše klidnější, fyzicky a psychicky nenáročné a měly by oprostít jedince od únavy. Tyto činnosti jsou pro jedince velmi důležité, jelikož odpočinek dokáže ovlivnit život jedinců, ale také určit výkony v budoucnu. Vyučování ve školních lavicích vyžaduje jistou míru koncentrace pozornosti a pokud následně nedojde k odpočinku (klidné hry, méně náročné vycházky atd.) nebo pohybové rekreaci (pohybové hry na hřišti nebo v přírodě, procházky atd.), může tak docházet k přetěžování jedince a nebo ztráty pozornosti (Pávková, 2014).
- **Veřejně prospěšné činnosti** jsou takové aktivity, které jsou dobrovolné a jejich vykonávání přinese určité hodnoty jedinci nebo skupině. Tyto činnosti rozdělujeme dle toho, pro jakou skupinu byly vykonány. Je možné je vykonávat

pro menší skupinu jako je například rodina nebo školní třída, tudíž pro takovou skupinu, která je jednotlivcům velmi blízká a dobře ji znají. Dále je možné je vykonávat pro větší skupin, kde se pravděpodobně jednotlivci neznají tak dobře jako v případě první skupiny. Jako příklad lze uvést školu (Pávková, 2014).

- **Sebeobslužné činnosti** jsou aktivity, které jsou nedobrovolné a vedou jedince k postarání se o sebe sama a osobní věci. Důležité je získání návyků a dovedností, jelikož následně je tato činnost tzv. automatická, pokud dojde ke správnému získání těchto návyků. Řadí se sem hygienické návyky, výběr vhodného oblečení, stolování, jednání s lidmi a popřípadě řešení konfliktů (Pávková, 2014).
- **Příprava na vyučování** zahrnuje činnosti, které mají souvislost se školním vyučováním a pomáhají studentům s plněním různých úkolů či dalšími povinnostmi, které byly zadané ve škole, ale jsou vykonávány mimo školu. Tyto činnosti musí být odlišné od vyučování, aby mohly být volnočasovou aktivitou. Může sem být zařazena například četba nebo hraní stolních her (Pávková, 2014).

1.4 Faktory volného času

Faktory lze rozdělovat na vnitřní a vnější. Do vnitřních neboli biologických faktorů zařazujeme věk, pohlaví, zdravotní stav a také psychické a fyzické možnosti jedince. Mezi vnější neboli sociální faktory řadíme rodinu, skupinu vrstevníků, prostředí v místě bydliště, a v neposlední řadě média.

1.4.1 Vnitřní faktory

Patří sem především takové faktory, které nelze ve větší míře ovlivnit a jsou geneticky dané.

Věk

První z faktorů, který může ovlivňovat volný čas je věk jedince. Jak už bylo zmíněno, každému jedinci se s věkem mění preference a také délka volného času. Jedinci v předškolním nebo školním věku mají mnoho volného času, ale jsou například závislí na volném čase dospělých. Adolescenti mají taktéž velké množství volného času, ale již ho ve většině případech přizpůsobují jiným aktivitám. Dospělí jedinci mají oproti ostatním skupinám méně volného času, který popřípadě přizpůsobují svým dětem. Celkově lze říct, že každá věková skupina má odlišné požadavky (Hájek et al., 2011).

Pohlaví

Vědci předpokládají, že pohlaví také velmi ovlivňuje trávení volného času. Studie, která probíhala v Srbsku poukazuje na rozdělení volnočasových aktivit mezi muži a ženami ve věku 15 až 19 let. Studie ukazuje, že ženy jsou v nerovném postavení, a to v množství volného času a také ve složení volného času bez ohledu na věk. Dle výsledků mají ženy menší množství volného času než muži. Dále studie uvádí, že ženy se méně věnují sportovním aktivitám a také se méně vyznají v technologiích (Videnovič et al., 2010).

Zdravotní stav a fyzická kondice

Strukturu volného času také ovlivňuje fyzická kondice a predispozice jedince, ať u muže nebo ženy. Za těchto předpokladů si jedinci vybírají mezi fyzickými aktivitami nebo například jinými činnostmi, které podpoří kondici jedince. Za poslední léta došlo ke zvýšení obezity u adolescentů. Důvodem je špatné stravování, ale také malá fyzická aktivita. Lidé jsou v dnešní době více pohodlní, málo se hýbou a velké množství času tráví u mobilních telefonů nebo počítačů (Gerber et al., 2018).

Psychická kondice

Pohybová aktivita, ale i psychická kondice mohou napomáhat s lepším zvládnutím stresových situací. Studie prokázaly, že pokud mají jedinci aktivní životní styl, tak se dokážou lépe vyrovnat se stresem a poruchami, které s ním souvisejí. Dále také snižují riziko výskytu syndromu vyhoření a poskytují určitou ochranu před stresujícími životními situacemi (Gerber et al, 2018).

1.4.2 Vnější faktory

Mezi vnější faktory se řadí rodina, vrstevnická skupina, lokální prostředí a také média.

Rodina

Tůma (2018) uvádí, že rodina je typ sociální skupiny a tato skupina je velmi důležitá pro rozvoj jedince a může poskytnout nezaměnitelné klima a prostředí. Rodina má vysokou míru intenzity vlivu a také formativní účinek. Rodinu lze označit jako malou sociální skupinu, která je velmi blízká jedinci a týkají se jí veškeré zákonitosti jako se týkají jakékoliv jiné skupiny. Z hlediska psychologie je rodina skupina, která akceptuje a poskytuje svým členům ochranné prostředí, ať už hmotné nebo sociální. Dále zajišťuje

životní potřeby a vzájemnou podporu. Rodina umožňuje propojení mezi jedincem a společností (Tůma, 2018).

Vrstevnická skupina

Vrstevnická skupina je taková skupina osob, ve které se najdou jedinci, kteří jsou si věkově a názorově podobní. Jedná se o malou neformální skupinu, do které jedinec postupně přechází z rodinného prostředí, čímž se částečně stává samostatným. V takovéto skupině si jedinec může vyzkoušet schopnost spolupracovat s ostatními nebo se vyrovnat se zátěžovou situací. Členové těchto skupin spolu sdílejí své zkušenosti, zážitky, vyměňují si názory, utváří si nové pohledy a možnosti řešení problémů (Tůma, 2018).

I tato skupina má svá pozitiva i negativa. Vedle pozitivních přínosů pro jedince může přinášet i určitá rizika. Jedním z rizik může být riziková skupina, která má negativní vliv a může tím ovlivnit jedince. Poprvé se jedinec setká s vrstevnickou skupinou s nástupem do první třídy základní školy, kdy v těchto skupinách dochází k snadnějšímu přizpůsobení a společné činnosti, než tomu tak je v rodinách (Tůma, 2018).

„Pozitivně zaměřené vrstevnické skupiny se věnují společným hrám, jednoduchým soutěžím a sportování, zábavě nebo „objevování“ svého okolí a svým členům umožňují vstupovat do vzájemné komunikace. Stanovují si jednoduché, přístupné a krátkodobé cíle, mají různý stupeň soudržnosti i délku trvání, postrádají pevnou organizační strukturu. Přitom však mohou podněcovat intenzivní zážitky, trvalé vzpomínky a hlubší osobní vztahy.“ (Hofbauer, 2004, s. 99).

Lokální prostředí

Lokální prostředí je takové prostředí, které je vymezeno jako ohraničené teritorium. Jedinec v tomto prostředí žije a tráví zde volný čas. Toto prostředí dále rozdělujeme na městské a venkovské. Celkově lze říct, že lokální prostředí ovlivňuje nejen trávení volného času, ale také způsob života, kterým jedinec žije (Tůma, 2018).

Hofbauer (2004, s.116) ve své publikaci uvádí, že „významným prostorem a činitelem volného času jsou obce a regiony, jejichž koncepce a aktivity, personální, institucionální a materiální podpora vytvářejí předpoklady i pro účast dětí a mládeže na volnočasových aktivitách a životě společnosti.“

Média

Média jsou v dnešní době nedílnou součástí našich životů. Již Hofbauer (2004) ve své publikaci uvádí, že se komunikační a informační technologie velice rozvinuly jak na kvantitativní, tak na kvalitativní úrovni. Děti a mládež se setkávají s médii jako uživatelé, jsou jeho předmětem, podílejí se na nich autorsky i technicky.

Janiš (2009) ve své publikaci uvádí, že fenoménem posledních let se mezi mládeží stává internet. Dále uvádí, že média mohou mít jak pozitivní, tak negativní vliv na jedince a také že mají obrovský vliv na společnost jako takovou, jelikož pokud by se v nějaké zemi mělo jednat o nějaký politický nebo jakýkoliv převrat, tak vždy první kroky povedou do médií, jelikož je to jeden z nejlepších prostředků na šíření informací. Masmédia jsou hromadné komunikační prostředky jako např. časopisy, noviny, rozhlas, televize, ale také knihy, filmy, videa, různé zvukové záznamy (podcasty) a tiskoviny, jako jsou například letáky.

2 Pedagogika volného času

Pedagogika volného času je společenskovědním oborem, který získává svého významu až v druhé polovině 20. století. Jeden ze stávajících problémů jak pedagogiky, tak konkrétně pedagogiky volného času je nejednotnost v pojmosloví.

Knotková (2022, s.13) ve svém díle uvádí, že „pedagogika volného času je samostatná pedagogická disciplína, která má své pojmosloví a zaměření empirického šetření.“

Dle Pávkové (2014) se pedagogika volného času zabývá výchovou ve volném čase, různými prostředky výchovy ve volném čase nebo například jeho cíli, pedagogickým ovlivňováním a také zhodnocováním volného času jako takového. Tato disciplína zkoumá možnosti osobnostního rozvoje člověka, a to v rozdílných věkových kategoriích, jako jsou děti, mládež, dospělý či senioři.

Pedagogika volného času by nemohla fungovat jako taková, jelikož úzce souvisí a spolupracuje s ostatními vědními obory. V rámci pedagogiky dochází k úzké spolupráci mezi pedagogikou volného času, obecnou, speciální a sociální pedagogikou, didaktikou, ale i dějinami pedagogiky (Pávková, 2014).

Mezi významné představitele z celého světa, kteří se zabývají pedagogikou volného času, patří polský představitel Wroczynski, německý představitel Opaschovski a francouzský představitel Dumazedier. Mezi významné české představitele se řadí například Opat, Sedláře a Bláhu a jako současné autory, kteří se zabývají touto problematikou lze zařadit Hofbauera, Hájka nebo Pávkovou.

Aby mohla být pedagogika volného času samostatným vědním oborem, tak musí mít vlastní pojmosloví. Mezi pojmy, kterými se pedagogika zabývá se řadí: volný čas, výchova ve volném čase, výchova mimo vyučování, mimotřídní a mimoškolní výchova a spousta dalších (Pávková, 2014).

2.1 Výchova mimo vyučování

Výchova mimo vyučování velmi úzce souvisí s výchovou ve volném čase, avšak nelze pojednávat o totožném pojmu. Pojem výchova mimo vyučování je často velmi úzce spojován s dřívějšími režimy, jako je například komunistický (Janiš, 2009).

Výchova mimo vyučování je spjata s jedinci, kteří navštěvují školu a jsou v ní vyučovány. Zařazujeme sem nejen dobrovolné aktivity, ale také určité povinnosti, jako například příprava do školy nebo zachování základních návyků, které mají žáci základních a středních škol. Na této výchově se podílí rodina, škola nebo různé další zařízení pro výchovu mimo vyučování. Podle Pávkové et al. (2008) se rozlišuje výchova mimo vyučování na výchovu, která probíhá mimo povinné vyučování a výchovu, která probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny a výchovu, která je institucionálně zajištěná a také se uskutečňuje převážně ve volném čase.

2.2 Funkce výchovy

Pávková (2014) ve své publikaci uvádí, že máme funkci výchovně-vzdělávací, zdravotní, sociální a preventivní. Tyto funkce se samozřejmě v běžném životě prolínají a jednotlivá zařízení je využívají v různé míře, podle toho, jak jsou potřeba.

- **Výchovně-vzdělávací funkce** je považována za jednu z nejdůležitějších funkcí a je na ni kladen velký důraz. Jedná se o správné působení a vhodné zvolení správných forem, metod a prostředků pro ovlivňování schopností jedince správným směrem, který bude prospěšný pro něho samotného, ale i pro společnost.
- **Zdravotní funkce** se soustředí na pozitivní vliv na lidské zdraví, ale také psychické zdraví. Řadí se sem takové aktivity, které podporují tělesný pohyb, správné nastavení režimu dne dle věku, dobré stravovací návyky a také například dodržování pravidel bezpečnosti.
- **Sociální funkce** spočívá v navazování nových kontaktů, přátelství, ale také se jedná o pečování o děti a zajištění jejich bezpečí v čase, který netráví s rodiči. Tato funkce je považována za jednu z nejdůležitějších z pohledu toho, že jedinci zde zlepšují své sociální myšlení, dovednosti a komunikaci. Jelikož se v kolektivu mohou nacházet děti, kteří pocházejí z problematického rodinného prostředí, tak je důležité zmínit, že všechny děti mají stejné možnosti v rámci kolektivu např. možnost používat stejné hračky, pomůcky, ale také stejné právo na pozornost od pedagoga.
- **Preventivní funkce** je taková funkce, která se snaží zabránit, aby nedocházelo k rizikovému chování, a to vhodným trávením volného času. Je to tzv. nespécifická primární prevence.

3 Volný čas studentů středních škol

V první kapitole byl popisován volný čas obecně a nyní se autorka zaměřuje konkrétně na volný čas studentů. Volný čas studentů se v řadě let pozměňuje, tudíž je zřejmé, že studenti středních škol před 20 lety netrávili volný čas stejně, jako studenti nynější generace. Je to dáno především vývojem nových technologií, které jsou dnes daleko lépe dostupnější než dříve, ale také například, že dnešní adolescenti vyrůstali v jiných politických režimech.

3.1 Adolescent

Adolescent je jedinec, který si prochází etapou dospívání, což je období, které se nachází mezi dětstvím a dospělostí. Nalezneme mnoho publikací, ve kterých autoři uvádějí rozdílné hranice tohoto období. Během této etapy jedinci pohlavně dozrávají, dochází k fyzickému a psychickému růstu, ale také nastávají různé sociální změny. Za jednu z nejvýznamnějších hodnot pro adolescenty je sebereflexe a seberegulace (Macek, 2003).

Dle Macka (2003) se adolescence člení do tří fází: časná, střední a pozdní. V této práci se autor zabývá studenty středních škol, kteří dle rozdělení spadají do střední a pozdní adolescence, které jsou dohromady vymezeny věkovou hranicí od 15 do 21 let.

V tomto období nejenže dochází k pohlavní zralosti, ale také jsou zde časté výkyvy náladovosti, což souvisí s tělesným a duševním dozráváním. Ve věku střední a pozdní adolescence jedinci požadují od ostatních uznání, ale touží i o pocitu bezpečí. Ve většině případech je pro ně toto období náročné. Dost často dochází v tomto období k negaci autorit. Jedinci sami sobě nevěří a mají o sobě různé pochybnosti, a proto se to snaží schovat za sebejisté chování, které je již přehnané. Zájmy jedinců se nadále mění, ale mohou se také prohlubovat ty stávající (Hájek, 2011).

3.2 Faktory ovlivňující volný čas

V předešlých kapitolách autorka zmínila, jaké faktory mohou ovlivňovat volný čas celkově. Došlo k rozdělení na vnitřní a vnější. V této kapitole se autorka zaměřila na vybrané faktory, které také mohou ovlivňovat volný čas studentů středních škol a zařadil do této kapitoly tři faktory: čas, dojezdová vzdálenost, finance. Tyto faktory spolu úzce souvisí a často se prolínají.

3.2.1 Čas

Čas je jedním z důležitých faktorů, který dokáže ovlivnit volnočasové aktivity. Studenti středních škol věnují velké množství času na přípravu na vyučování, jelikož dostávají mnoho úkolů, které musejí vypracovat doma. Popřípadě se věnují přípravě pro vysokou školu, pokud se chystají pokračovat ve studiu. Celkově příprava, která studentům zabírá velké množství času ovlivňuje schopnost se aktivně věnovat dalším volnočasovým aktivitám.

Velké množství studentů středních škol v tomto věku si začíná přivydělávat, což jim také sebere mnoho času, ale zároveň jim to přináší finance, které mohou později investovat do svých volnočasových aktivit. Samozřejmě toto tvrzení závisí také na tom, z jaké rodiny student pochází. Proto v tomto ohledu lze pocítit velké rozdíly mezi jednotlivými studenty.

3.2.2 Dojezdová vzdálenost

Dojezdová vzdálenost je významným faktorem, který ovlivňuje volný čas studentů středních škol. Jelikož studenti tráví mnoho času dojížděním do školy nebo na volnočasové aktivity a délka dojíždění může být unavující a za následek velké dojezdové vzdálenosti může být ztracení zájmu o danou volnočasovou aktivitu a samozřejmě samotné přepravování zabere větší množství volného času (Hudeček, 2010).

V současné době se vzdálenosti pro pohyb mládeže zvětšují, zatímco v minulém století byla drtivá většina mládeže schopna dojít pěšky do místa určení, což mohla být vzdálenost klidně i do několika kilometrů. V současnosti je kvůli urbanizaci mládež nucena více využívat automobilovou či veřejnou městskou dopravu, a tím se snižuje množství denního pohybu pro jedince (Easton & Ferrari, 2015).

Data, která uvádí Dvořák (2023), dokazují, že v Čechách lidé více využívají automobilovou dopravu než na Moravě k dojížděcí do škol nebo do zaměstnání. Dále je z těchto dat patrné, že ve větších městech lidé více využívají veřejnou dopravu než v menších obcích. Velké využití má také vlaková doprava, ale jen na těch místech, které vedou do větších měst a je možné se dále napojit na případnou městskou dopravu. Samozřejmě u vlakové dopravy také závisí na rychlém spojení mezi jednotlivými vlaky.

3.2.3 Finance

Finance jsou dalším důležitým faktorem volnočasových aktivit. S širokou nabídkou různých aktivit přichází i rozmanitost cen. Některé aktivity je možné vykonávat zdarma a do některých je nutné investovat finanční obnos ve formě například příspěvků jednotlivým klubům nebo je nutné například hradit vstupy do posiloven apod. Dále mohou být finance vynaloženy na získání vybavení. Mezi aktivity, které jsou dostupné pro všechny bez ohledu na finanční situaci řadíme například procházky v přírodě, běhání, čtení knih ve veřejných knihovnách a sportování na veřejných hřištích. Další aktivity mohou vyžadovat finanční investici, jako například zájmové kroužky, cvičení v posilovně nebo cestování.

3.3 Trendy volnočasových aktivit

Dochází k neustálému vývoji trendů volnočasových aktivit, které se přizpůsobují moderním technologiím a zájmům mladé generace. Jedním z nejvýraznějších trendů je využívání chytrých telefonů, počítačů a s tím souvisí i využívání sociálních sítí. Dalším trendem je sport, cestování a kreativní činnost.

3.3.1 Digitální technologie

Technologie mají dnes obrovský význam pro společnost. Lidé je využívají každý den, a pravděpodobně by bez nich už nedokázali fungovat. V současnosti mají dopad i na mládež, která používá zejména chytré telefony, počítače nebo tablety. Digitální technologie mají spousty výhod, ale samozřejmě lze najít i nevýhody, které mohou mít negativní dopad na studenty středních škol.

Mezi výhody řadíme například dostupnost informací na internetu, kde si studenti mohou najít velké množství vzdělávacích zdrojů, což jim může pomoci k vypracování domácích úkolů, ale také k samotnému studiu. Nevýhodou u této možnosti je, že všechny informace nemusí být fakticky správné. Další výhodou je možnost komunikace mezi studenty, ale i mezi studentem a učitelem. Tato možnost komunikace zde byla vždy, ale v případě moderních technologií je velmi rychlá a zároveň pohodlná pro všechny strany.

Digitální technologie zároveň přináší možnost zábavy, kdy můžete sledovat různá videa, filmy, hrát on-line hry nebo videohry.

Mezi velkou nevýhodou digitálních technologií řadíme možnost vzniku závislosti. Tato skupina je k tomuto zvláště náchylná, a proto je důležité se naučit korigovat využívání těchto technologií a nevěnovat se pouze jim, ale i ostatním volnočasovým aktivitám (Blinka et al., 2015).

3.3.2 Sociální sítě

S velkým rozšířením technologií přišlo i rozšíření sociálních sítí, které využívá většina studentů středních škol. Mezi nejznámější sociální sítě se řadí aplikace od společnosti Meta, kam patří Facebook, Messenger, Instagram a Whatsapp. Dále samozřejmě Youtube a v poslední řadě TikTok (Oladino, 2024).

Sociální sítě poskytují mnoho možností a mají velký vliv na trávení volného času studentů, jako například komunikace s ostatními studenty, kteří bydlí v jiném městě nebo i státu. Dále jim dávají prostor pro vyjádření se, sdílení části svého života s ostatními, získávání nových informací, možnost seberealizace a zlepšování se v oblastech o které má student zájem.

Sociální sítě přináší také spoustu rizik, jelikož přílišné trávení na těchto sítích může způsobovat závislost a negativně ovlivňovat fyzické zdraví. Blinka et al. (2015) uvádí, že tato skupina je nejvíce náchylná ke vzniku k těmto závislostem, a to za předpokladu, že jedinec nebyl schopen splnit některé základní vývojové úkoly a potřeby jako např. problémy s identitou, socializací a sexualitou (Sanmamed et al., 2017).

3.3.3 Sport

Sport je jedna z klíčových činností ve volném čase středoškolských studentů. Se sportem se studenti setkávají ve školách, kde se nejenže účastní hodin tělocviku, ale také mohou reprezentovat školu v různých sportech jako například fotbal, volejbal nebo basketbal. Ve volném čase mohou studenti navštěvovat sportovní oddíly, ve kterých mohou rozvíjet svůj talent a zlepšovat svou fyzickou kondici. V dnešní době existuje velmi široká nabídka sportovních klubů v jednotlivých městech, kde se trenéři snaží dobře pracovat s mládeží (Tůma, 2018).

3.3.4 Cestování

Cestování nabízí únik od reality a zároveň načerpání nové energie. Dnešní doba nabízí studentům cestovat v rámci České republiky, ale také do zahraničí, což je velká výhoda

oproti předchozím režimům. Cestování se nepovažuje jen za relaxační a zábavnou aktivitu, ale také za příležitost pro osobní růst, jelikož je možné se v dnešní době účastnit vzdělávacích programů, výměnných pobytů, kterých se mládež účastí z důvodu zlepšení cizích jazyků, ale také z důvodu touhy po dobrodružství (Řepa, 2014).

3.3.5 Kreativní činnost

Do kreativní činnosti lze řadit různé formy umění jako například malování, fotografování, psaní a činnosti spojené s tvorbou hudby nebo zpívání samotné. Studenti mohou navštěvovat základní umělecké školy nebo studentské spolky a kluby, které jsou zaměřené na kreativní činnost a pomáhají studentům rozvíjet svou fantazii apod.

Kromě individuálních projektů mohou být provozovány také skupinové aktivity, které podpoří možnost spolupráce a komunikace mezi studenty. Studenti mohou v rámci těchto aktivit společně sdílet své nápady, poskytovat si navzájem zpětnou vazbu a učit se novým věcem (Hamřík, 2022).

3.4 Rizikové chování

K rizikovému chování může docházet v případech, kdy má mládež příliš volného času, který je neorganizovaný a není nikým kontrolován. Vede to k tomu, že se jedinec nudí a poté jsou pro něj atraktivnější takové jevy, které jsou pro společnost nežádoucí, nebezpečné a nezdravé.

Rizikové chování může vznikat u jedinců, kteří nemají zájem o to trávit svůj čas lépe a jedince, kteří provozují nějakou zájmovou aktivitu, ale neuspokojí tím své potřeby a také ji dělají jen kvůli rodičům. Toto chování ve větší míře stále proniká mezi mládež a dokáže působit na fyzická a psychický vývoj jedince. Tento problém je velmi rozvinutý na školách v celé České republice, ale také v zahraničí. V těchto situacích může dojít k patologické závislosti, na které je mládež v tomto věku náchylná. Může docházet k drogovým závislostem, závislost na alkoholu a tabáku, ale také na počítači. Dále sem řadíme kriminalitu, šikanu, rasismu, vandalismus nebo záškoláctví (Hájek et al., 2011).

3.4.1 Vybrané druhy

Návykové látky

Největším rizikem pro chování dnešní mládeže je užívání návykových látek. Mezi návykové látky, které jsou populární mezi studenty lze zařadit alkohol, tabák a drogy. V tomto věku se jedinci snaží zkoušet nové věci nebo si myslí, že jim to pomůže utéct od stresu, který jim způsobuje například škola a nebo rodinné problémy.

- **Alkohol** je považován za tzv. společenskou drogu, jelikož většinou je užíván, na různých akcích a v něčí společnosti. Je to jedna z nejčastěji užívaných návykových látek mladší generací v České republice (Vágnerová & Lisá, 2021). Studie, která proběhla v České republice na studentech, kterým bylo 16 let, ukazuje, že 97,9 % studentů alespoň jednou za svůj život ochutnalo alkoholický nápoj. Dále ukazuje, že v průběhu let dochází ke zvyšování pravidelné konzumace alkoholických nápojů (Chomynová et al., 2014).
- **Tabákové výrobky** jsou další látkou, která je užívaná mezi mládeží. Tabák a jeho výrobky, přirozeně zde lze nalézt nikotin. Kouření cigaret je zlovyk, který je zdraví škodlivý a časté užívání těchto výrobků může vést k závislostem a dalším zdravotním problémům. Kromě kouření cigaret se do tabákových výrobků řadí i žvýkací tabák, který se stal populárním v poslední době. U těchto výrobků je výhodou, že neprodukují žádný kouř a vesměs na první pohled není poznat, že jedinec tento výrobek užívá (Kotulán, 2012).
- **Nikotinové výrobky** se skládají ze syntetického nikotinu, který je uměle vytvářen v laboratořích. Dále je užíván pomocí tzv. nikotinových sáčků, který jsou vkládány do úst, a tudíž nejsou viditelné. Proto tyto výrobky užívá velké množství mladistvých, a i na těchto výrobcích je možné získání závislosti (Státní zdravotní ústav, 2024).
- **Konzumace nelegálních drog** je dalším rizikovým chováním mezi studenty středních škol. Dle studie mezi nejčastěji užívané drogy patří konopí, pervitin, heroin a jiné opiáty. Česká republika je na prvním místě mezi evropskými zeměmi, kde se nejvíce užívají tyto nelegální drogy (Univerzita Karlova 1. lékařská fakulta, 2021).
- **Záškoláctví** se projevuje z důsledku touhy po úniku z prostředí, ve kterém se student necítí dobře, anebo touha po nových zážitcích, tudíž vyšší absenci můžeme vidět i u studentů, kteří mají dobrý prospěch (Hájek et al., 2008).
- **Šikana** je úmyslné ubližování, které může být projevováno jako omezování svobody. Patří sem nejen fyzické a psychické ubližování, ale také například ničení

předmětů. Šikanu je velmi těžké odhalit, jelikož osoba, která je šikanována má většinou strach si říct o pomoc, tudíž je pro okolí velmi těžko rozpoznatelné, zdali se jedná o šikanu. Pod šikanu také spadá kyberšikana, což je projev agresivního chování pomocí digitálních technologií. S rozmachem digitálních technologií se setkáváme s kyberšikanou čím dál víc. Jedinci se totiž často schovávají za obrazovku a mají větší pocit moci a věří, že jím nic nehrozí (Pávková et al., 2008).

- **Vandalismus** je záměrné ničení věcí a poškozování cizího majetku, ke kterému dochází ve volném čase studentů, pokud není správně naplněn. Většinou je vandalismus projevován ve skupině, jelikož se jedinci nechají strhnout svým okolím a mají pocit, že mají větší sílu. Jedná se například o graffiti a nebo demolování míst, které jsou přístupné veřejnosti (Nešpor, 2017).

3.4.2 Prevence rizikového chování

Hájek et. al (2008) ve své publikaci zmiňuje, že je důležité předcházet rizikovému chování z důvodu, že by mohlo dojít k negativnímu ovlivnění budoucího života mládeže. Je důležité, aby došlo k časnému zachycení negativních vlivů, které mohou přispět k vzniku rizikového chování, jako například, když dochází v rodinném prostředí k domácímu násilí, jedinec může mít předpoklady ke stejnému násilnému chování.

Hájek et. al (2008) rozděluje prevenci následovně:

- Nespecifická primární prevence obsahuje takové aktivity, díky kterým je podporován zdravý životní styl a zároveň dochází k osvojování pozitivních vzorců chování skrze volnočasové aktivity. Tato prevence se neváže ke konkrétnímu rizikovému chování, ale zaměřuje se na provozování jakýchkoliv aktivit a byla by používána i v případě neexistence rizikového chování (Pavlas Martanová, 2014).
- Specifická primární prevence se soustředí na konkrétní formu rizikového chování mládeže a programy, které se zabývají prevencí určité formy rizikového chování, by neexistovaly, pokud by se nevyskytovala daná forma tohoto chování.
- Všeobecná prevence je zaměřena na běžnou populaci i přes to, že nedošlo k projevu rizikového chování.
- Selektivní prevence se zabývá jedinci, kteří mají předpoklady ke vzniku rizikového chování.

- Indikovaná prevence se soustředí na jedince, ale také skupiny, u kterých již došlo ke vzniku rizikového chování v jakémkoliv prostředí (př. škola, domov).

„Efektivními metodami jsou zejména interaktivní programy, které žákům pomáhají čelit sociálním tlakům, zkvalitňovat komunikaci, zvládat konflikty a stresové situace, zvyšovat zdravé sebevědomí, umožňují individuálně působit nebo vést rozhovory v malých skupinkách. Naproti tomu neúčinné jsou hromadné jednorázové akce, pouhé předávání informací, zastrasování, citové apely.“ (Hájek et al., 2008, s. 193).

Důležité je včasné podchycení dané formy rizikového chování, jelikož se tím dá předejít možnostem vzniku opravdových problémů, které daného jedince mohou provázet po zbytek jeho života.

4 Empirický výzkum

4.1 Město Chomutov

Město Chomutov je statutárním a okresním městem, které se nachází v Ústeckém kraji. Poblíž se vyskytují Krušné hory a Mostecká pánev, kde dochází k těžbě hnědého uhlí.

4.1.1 Historie

První zmínky o městu Chomutov se datují kolem poloviny 13. století a zmiňují, že toto město se nachází pod úpatím Krušných hor. Vedla zde důležitá cesta, která spojovala Lipsko, Podkrušnohoří a Prahu. Do 15. století město náleželo německému Řádu rytířů a obyvatelstvo se skládalo především z německé národnosti. Poté docházelo k častým změnám majitelů města mezi nejznámější patřil Jiří Popel z Lobkowicz, který zde založil jezuitskou kolej. K vykoupení města občany došlo v roce 1605 a Chomutov se tak stal královským městem (Rak, 2002).

V novodobých dějinách došlo k rozvoji průmyslu a s tím spojený příchod nových obyvatel za prací. Nejprve se zde těžil kamenec, jehož důl byl posléze zatopen a vzniklo zde Kamencové jezero. Během 18. století započala těžba hnědého uhlí, nacházeli se zde hlubinné doly a s tím souviselo vytvoření závodů pro zpracování železa. Nejznámějším byly Mannesmannovy závody. Ve 20. století docházelo k rozšiřování města z důvodu stálého přílivu obyvatel za prací nebo kvůli zániku vesnic vlivem povrchové těžby hnědého uhlí. Tato těžba je provozována dodnes (Rak, 2002).

4.1.2 Demografické složení obyvatelstva

Město Chomutov má 46 263 obyvatel (Český statistický úřad, 2024). Počet obyvatel, který by přesně odpovídal věku studentů středních škol nebyl dostupný, a proto byla zvolena hranice od 15 do 24 let. V tomto věkovém rozpětí se ve městě Chomutov nachází 4 562 obyvatel. V celém okresu Chomutov je 124 600 obyvatel a ve věkovém rozmezí od 15 do 24 let je zde 12 221 obyvatel (Český statistický úřad, 2024).

4.1.3 Mimoškolská volnočasová zařízení ve městě Chomutov

Město Chomutov nabízí svým obyvatelům širokou škálu možností pro využití volného času. Je zde spousta míst ke kulturnímu, společenskému, ale i sportovnímu vyžití.

Veřejná sportovní zařízení

V Chomutově se nachází poměrně velká nabídka veřejných sportovišť. Mezi lety 2009 – 2012 došlo k vybudování moderního kulturně společenského a sportovního areálu na Zadních Vinohradech. V tomto areálu lze najít zimní, fotbalový, atletický stadion a v neposlední řadě také plavecký areál. Dále se zde nachází in-line dráha, která vede po okraji areálu (Kultura a sport Chomutov, 2023).

- **Rocknet Aréna** je zimní stadion, který je součástí moderního areálu na Zadních Vinohradech. Pořádají se zde hokejová utkání, tréninky hokeje v různých věkových kategoriích, krasobruslařské tréninky a v neposlední řadě bruslení pro veřejnost. Díky velké kapacitě diváků, která přesahuje 5 000 diváků se zde pořádají různé koncerty, muzikály nebo také důležitá sportovní utkání z jiných odvětví jako například volejbal, házená nebo basketbal (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Fotbalový stadion** je vybaven moderním vyhřívaným trávníkem, který splňuje rozměry UEFA. Dále je disponován kvalitním osvětlením a také krytou tribunou. Kapacita fotbalového stadionu je 4 800 diváků. Pořádají se zde fotbalová utkání chomutovského klubu, ale také utkání fotbalových reprezentací mužů, žen i juniorů (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Atletický stadion** se nachází v přímé blízkosti fotbalového stadionu a je vybaven pro disciplíny jako je skok do dálky nebo do výšky a také skok o tyči. Poté vrh koulí, hod kladivem, hod diskem, hod oštěpem. Dále se zde nachází ovál pro běžce, který je dlouhý 300 metrů a obsahuje stometrovou dráhu pro sprintery (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Aquasvět** je plavecký areál, který se skládá ze dvou částí. První část je tvořena bazény spíše pro rekreační účely. Nachází se zde bazén s divokou řekou, dětské brouzdaliště, vířivka a také skluzavka a dva tobogány. V druhé části se nachází plavecký bazén pro sportovce, který je dlouhý dvacet pět metrů a skládá se z osmi drah (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Sportovní areál Tomáše ze Štítného** se nachází v bezprostřední blízkosti od areálu na Zadních Vinohradech. Tento areál se skládá ze tří hřišť tenisové, hřiště pro streetball a hokejbalové hřiště s plastovým povrchem, jehož součástí jsou i mantinely, ochranná síť a osvětlení. Toto sportoviště se dá využívat ke sportům

jako je tenis, nohejbal, basketbal, streeball a hokejbal (Kultura a sport Chomutov, 2023).

Ostatní sportoviště se již nenacházejí takto v jednom areálu, ale dají se nalézt v centru města nebo v různých obytných zónách či v blízkosti sídlišť.

- **Městská sportovní hala** se nachází v blízkosti centra města. Má kapacitu diváků 2 000 z toho 700 míst pro sezení. Hala se skládá ze dvou sálů, které jsou vhodné pro kolektivní sporty jako je basketbal, futsal, florbal či házenou. Pořádají se zde turnaje výše zmíněných sportů, exhibiční zápasy, různé školní turnaje, cvičení pro matky s dětmi nebo pro seniory (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Volnočasový areál Domovinka** se nachází v části města Chomutov, která se jmenuje Domovina. V areálu je možné využít in-line okruh, zároveň i okruh pro pěší, multifunkční hřiště, které je možné využít k hraní tenisu, volejbalu či basketbalu. V bezprostřední blízkosti se nachází kurty s antukovým, ale také beachvolejbalové hřiště, které spadají pod tělovýchovnou jednotu Veros Chomutov (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Skatepark a streetworkoutové hřiště** lze najít na Kamenném vrchu neboli Eldorádo. Skatepark je považován za jeden s nejmodernějších v České republice. Je zde i zastřešený bowl s umělým osvětlením a minirampu. Streetworkoutové hřiště je vhodné pro mladé sportovce. Nachází se zde 35 hrazd, 4 bradla, a i volný prostor pro skupinové cvičení, kteří mají zájem o cvičení s vlastní váhou těla (Visit Chomutov, 2024)

Nejznámější sportovní kluby:

- Levharti Chomutov
- Piráti Chomutov
- Florbal Chomutov
- Oxyworld Baník Chomutov
- FC Chomutov
- Handball klub
- TJ VTŽ Chomutov
- AFK Loko Chomutov
- TJ Slavie Chomutov

- Judo Chomutov
- Beavers Chomutov

Kulturní a společenská zařízení

- **Kino Svět** je součástí areálu na Zadních Vinohradech. Skládá se ze dvou kinosálů, kdy menší má kapacitu 128 míst a větší sál disponuje 3D technologií a kapacitou 225 míst. Dále se zde nachází kavárna, vestibul a čítárna. Město Chomutov nabízí možnost pronájmu sálů, ale i vestibulu, který může sloužit jako výstavní prostory či jednací sál (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Letní kino** je součástí areálu Kamencového jezera. Během letní sezóny, která se koná od začátku července do konce srpna, zde dochází k promítání různých druhů filmů a pohádek. Pořádají se zde také různé kulturní akce jako jsou koncerty či festivaly. Kapacita letního kina je 3 500 návštěvníků tudíž je ideální pro větší akce letních večerů (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Městské divadlo** bylo postaveno na konci 19. století. Je jedním z nejdůležitějších míst Chomutova, které nabízí společenské a kulturní vyžití. Konají se zde nejen divadelní představení, ale také maturitní plesy nebo koncerty (Kultura a sport Chomutov, 2023).
- **Chomutovská knihovna** se nachází v areálu bývalé jezuitské koleje na okraji náměstí 1. máje. V tomto areálu se nachází knihovna, studovna, internetová kavárna, galerie nebo čítárna a v neposlední řadě také atrium, které je využíváno pro různé výstavy, koncerty.

Ostatní zájmové kluby a sdružení

- Pěvecký sbor COMODO
- Divadlo NaOko
- Středisko volného času Domeček Chomutov, příspěvková organizace
- Český Červený kříž – oblastní spolek Chomutov
- Folklorní sdružení Krušnohor Chomutov

4.2 Metodika výzkumu

V rámci teoretické části bakalářské práce byla použita metoda zakotvené teorie jakožto nástroj kvalitativního výzkumu. Hlavním cílem této metody je vytvoření teoretického

návahu, jehož úkolem je vysvětlit daný jev. K dosažení výsledků této metody je zapotřebí odborná literatura. Autorka tak čerpala z odborné literatury na téma volný čas, volnočasové aktivity, chování studentů středních škol a trendy volnočasových aktivit. Odborná literatura, která byla k práci použita, je uvedena v seznamu literatury.

V praktické části byly pro dosažení výsledků použity dvě metody. První zastoupenou metodou je dotazníkové šetření v rámci kvantitativního přístupu. Dotazníkové šetření bylo, za pomoci elektronické formy Google Forms, realizováno v únoru roku 2024 na dohromady čtyřech středních školách v Chomutově. Toto dotazníkové šetření bylo zaměřeno na studenty všech ročníků. Za pomoci ochotného vedení a učitelů středních škol, byl dotazník rozeslán mezi studenty v podobě QR kódu, ať už na jejich školní mail anebo v podobě vyvěšení QR kódu na nástěnkách jednotlivých škol. Dotazníkové šetření je nejvhodnější metodou kvantitativního přístupu pro dosažení co nejvíce odpovědí. Na dotazníkové šetření ze všech škol odpovědělo dohromady 386 respondentů, z čehož lze uzavřít mnoho výsledků.

Pro další dosažení výsledků praktické části této bakalářské práce se autorka vydala na terénní šetření, které je zastoupeno jako metoda volného pozorování. Autorka se po zodpovězených dotaznících vydala do míst, které byly studenty, dle jejich odpovědí, navštěvovány nejvíce. Nejčastěji navštěvovanými místy, kde studenti středních škol v Chomutově tráví svůj volný čas, jsou místní restaurace, kavárny, bary, nákupní centra, ale i sportovní zařízení anebo hřiště.

Výzkumné otázky

Jak ovlivňuje pohlaví respondentů množství volného času?

Je v Chomutově dostatek míst pro trávení volného času středoškolských studentů?

Jak se liší volnočasové aktivity mezi studenty různých škol v Chomutově?

4.2.1 Metody dotazníkového šetření a pozorování

Dotazníkové šetření

V práci se autorka opírá i o sběr primárních dat, která byla sbírána v rámci dotazníkového šetření mezi studenty středních škol v obci Chomutov. Dotazník byl rozeslán do čtyř různých středních škol ve městě Chomutov – Gymnázium Chomutov, Střední odborná škola energetická a stavební, obchodní akademie a střední odborná zdravotnická škola

(ESOZ), Střední škola technická, gastronomická a automobilní Chomutov (TGA) a Střední průmyslová škola a vyšší odborná škola Chomutov (SPŠ a VOŠ). Po schůzi s řediteli škol byl dotazník rozeslán emailem do všech škol, kde byl předán učiteli mezi studenty prvních až čtvrtých ročníků. Dotazníkové šetření bylo anonymní a obsahovalo celkem 26 otázek (s možností otevřených i uzavřených odpovědí), které se váží k tématu volnočasových aktivit ve městě Chomutov. Jak je již zmíněno výše, šetření bylo mířeno na studenty středních škol v Chomutově, kdy byly vybrány čtyři střední školy, které jsou zakončeny maturitní zkouškou a dvě z nich mohou být zakončeny jen výučním listem. Hlavním cílem dotazníku bylo zjistit, jak žáci tráví svůj volný čas, kolik volného času mají a jak s ním nakládají. Dotazník byl veřejný po dobu třech týdnů v únoru, přesněji od 5. 2. do 26. 2. 2024.

Pozorování

V rámci pozorování se autorka vydala na terénní šetření na celkem tři rozdílná místa v Chomutově, která si zvolila. Prvním místem byla Městská sportovní hala, kde se konají tréninky např. florbalu, basketbalu, futsalu či házené. Toto šetření probíhalo ve všední den od 13:00 do 19:30. Druhým vybraným místem bylo náměstí 1. máje v centru Chomutova, kde autorka pozorovala dané místo ve všední den v čase od 15:00 do 16:30. Posledním místem byla hospoda Cafe44, která je často navštěvovaná studenty středních škol. Terénní šetření probíhalo v sobotu od 18:00 do 00:00.

4.2.2 Skladba respondentů a korekce dat dotazníkového šetření

Jedná o respondenty středních škol ve věkovém rozmezí 15-20 let, kteří navštěvují vybrané školy. Dotazování probíhalo na čtyřech vybraných školách ve městě Chomutov. Autorka dotazovaných škol zařadila jak školy, které je možné ukončit jen maturitní zkouškou, ale také školy, které jsou možné ukončit pouze výučním listem, popřípadě pokud by měl student zájem, tak zde je posléze možnost složení maturitní zkoušky. Celkem autorka obdržela 386 odpovědí.

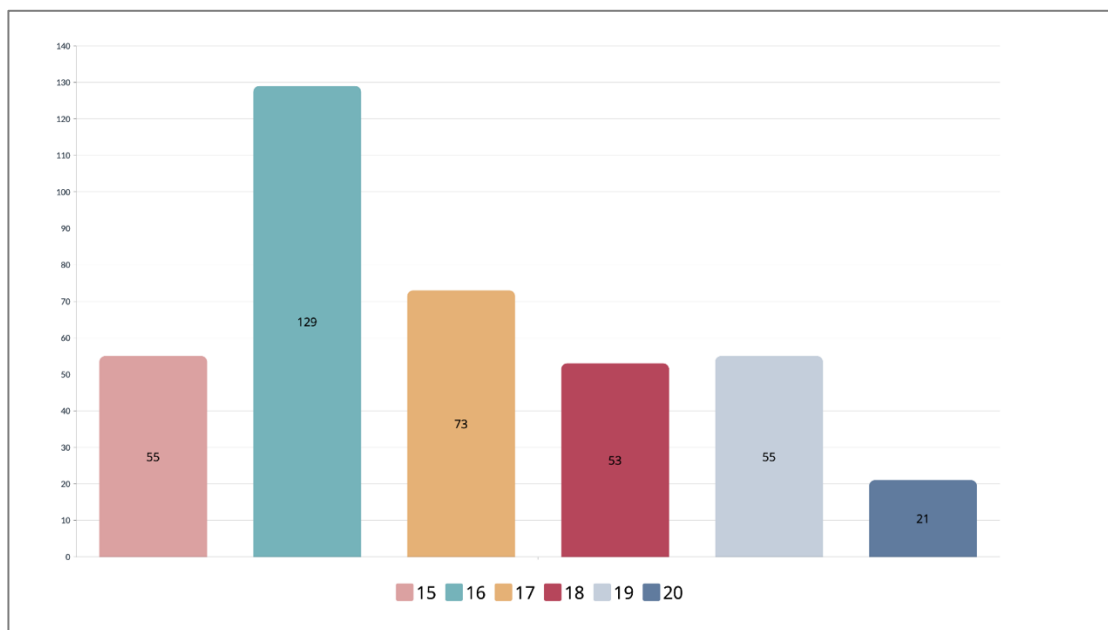
Seznam dotazovaných škol:

- Gymnázium Chomutov, příspěvková organizace
- Střední odborná škola energetická a stavební, obchodní akademie a střední odborná zdravotnická škola (ESOZ), příspěvková organizace

- Střední průmyslová škola a vyšší odborná škola Chomutov, příspěvková organizace (SPŠ a VOŠ)
- Střední škola technická, gastronomická a automobilní Chomutov, příspěvková organizace (TGA)

Genderové složení respondentů bylo 67,9 % mužů a 32,1 % žen z celkového počtu dotazovaných. Ve věkovém složení respondentů převažovali 16 letí a 17 letí studenti, tudíž studenti prvních a druhých ročníků. Nejméně studentů, kteří odpověděli na dotazník bylo ve věku 20 let, a to pravděpodobně z důvodu, že tato věková kategorie se nachází v menším zastoupení na středních školách, jelikož to jsou studenti, kteří měli odklad nástupu na základní školu anebo nesplnili podmínky pro pokračování do vyšších ročníků, pokud možno nastaly jiné komplikace.

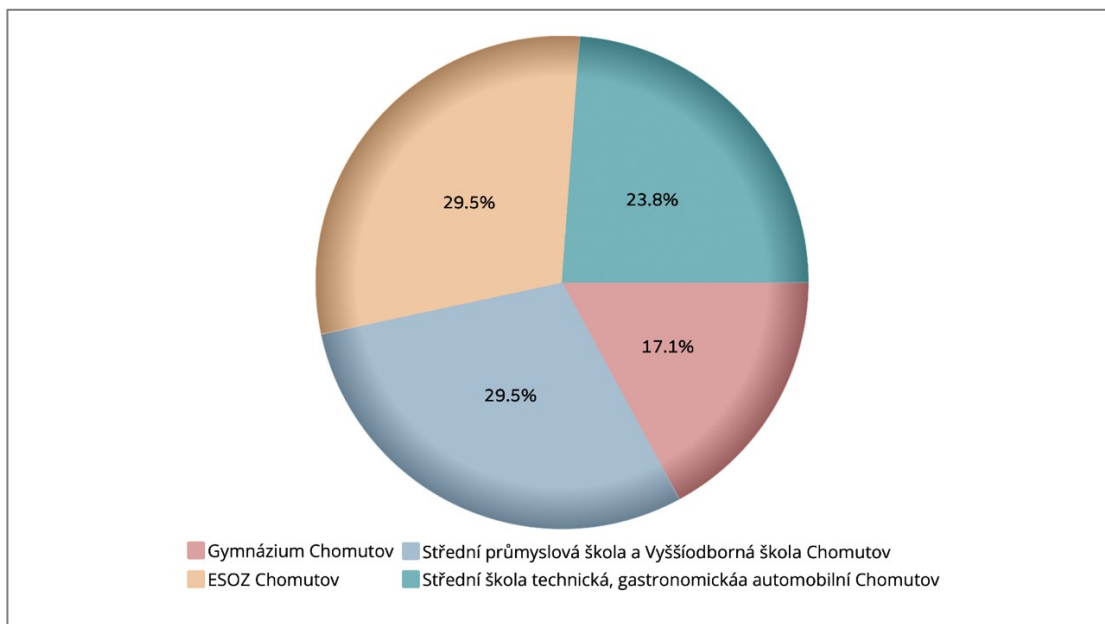
Obr.1: Věkové složení respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Složení s ohledem na počet respondentů vybraných škol byl téměř vyrovnaný kromě chomutovského gymnázia, kde se podařilo získat odpovědi pouze od 66 respondentů, což je 17,1 %. Nejvíce respondentů studuje na SPŠ a VOŠ a ESOZu, kde se podařilo získat 114 respondentů tudíž 29,5 % pro jednotlivou školu.

Obr. 2: Zastoupení studentů dle střední školy

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Otázka č. 4: Máš v místě, kde studuješ trvalé bydliště?

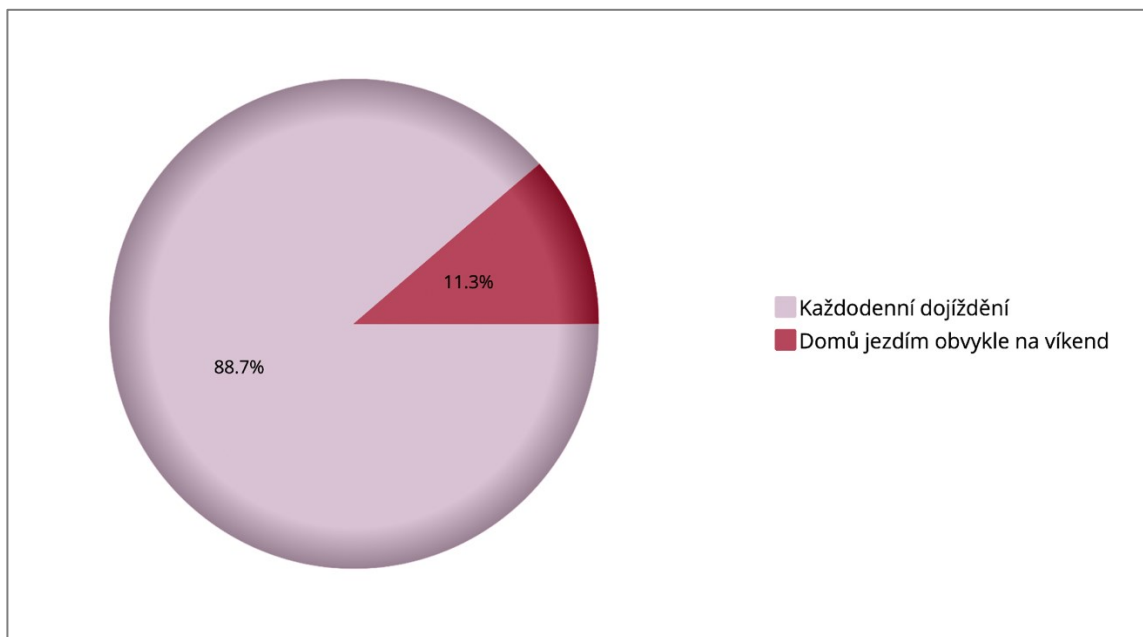
Celkem 221 respondentů, což je 57,3 %, odpovědělo, že v místě studia nemají trvalé bydliště. Menší část tvořilo 165 respondentů, kteří mají trvalé bydliště v Chomutově. Větší zastoupení tzv. dojíždějících studentů může být důsledkem množství okolních obcí, které se nacházejí v dojezdové vzdálenosti a v těchto obcích není možnost studia středních škol. Zároveň to poukazuje i na kvalitu veřejné dopravy v Chomutově a okolí.

Otázka č.5: Pokud dojíždíš, tak jakým způsobem?

Spousta studentů nepochopili úplné znění této otázky, a tak muselo dojít ke korekci dat a byly zpracovány jen odpovědi od studentů, kteří nemají trvalé bydliště v Chomutově. Z předešlé otázky, se autorce potvrdil fakt, že většina respondentů, konkrétně 88,7 %, kteří nemají v místě studia trvalé bydliště dojíždějí denně do školy. Pouze 11,3 % respondentů uvedlo, že přes týden jsou ubytováni v Chomutově a do místa svého trvalého bydliště dojíždějí obvykle na víkend.

Obr. 3: Dojíždění do školy respondentů, kteří nemají trvalé bydliště v místě studia

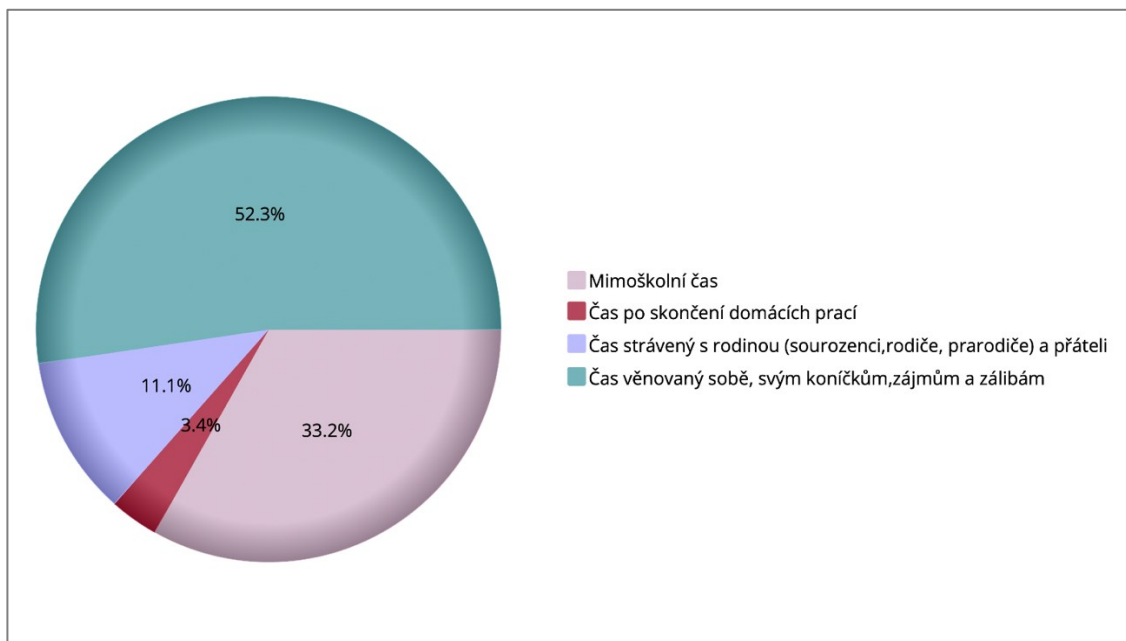

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 6: Co pro Tebe znamená volný čas? Co se Ti vybaví, když se řekne „volný čas“?

Z grafu můžeme vyčíst, že pro 52,3 % respondentů znamená volný čas dobu, kterou věnují sami sobě, svým koníčkům, zájmům a zálibám, což se ukazuje fakt, že studenti chápou volný čas správným způsobem, jakým by měl být využíván. Poté 33,2 % respondentů uvedlo, že jako význam volného času chápou čas, který stráví mimo školu. Méně častou odpovědí bylo, že volný čas respondenti chápou jako čas, který stráví se svou rodinou nebo přáteli. Nejméně častou odpovědí bylo, že volný čas pro ně znamená takový čas, který nastane až po skončení domácích prací.

Obr. 4: Význam volného času

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7: Jaké je rozložení Tvého času Kolik máš volného času? Kdy máš v průběhu dne volný čas skutečně pro sebe, kdy se můžeš věnovat svým koníčkům, zájmům a zálibám? (Jedná se o volný čas, který Ti zbyde po odečtení času věnovaného spánku, škole, učení a domácím úkolům, pomoci rodičům a podobně.)

Respondentů, kteří využívají volný čas ve všední den před vyučováním v hodinovém rozmezí 6:00-8:00 je 65, větší podíl tvoří muži, což může být například z důvodu, že navštěvují v těchto brzkých hodinách posilovny apod. Dále respondenti v obvyklý všední den mají až do 14:00 podstatě nulový volný čas kvůli tomu, že navštěvují školu, což se nezapočítává do volného času. Pozvolna dochází ke stupňování množství volného času od 14:00, kdy některým studentům končí výuka. Největší rozdíl mezi hodinovými hodnotami můžeme nalézt právě v těchto hodinách, jelikož v 14:00 má volný čas pouze 39 respondentů což je výrazně méně než o hodinu později, kdy v 15:00 disponuje volným časem již 132 respondentů. Po dobu zbytku dne (od 16:00 až do 21:00) můžeme vidět jen malé odchylky s tím, že největší množství respondentů odpovědělo, že mají čas v 18:00 a to celkem 242. K výraznému poklesu dochází okolo 22:00, kdy ve večerních hodinách (od 22:00 do půlnoci) odpovědělo průměrně 144 respondentů, což naznačuje, že pravděpodobně většina studentů již spí.

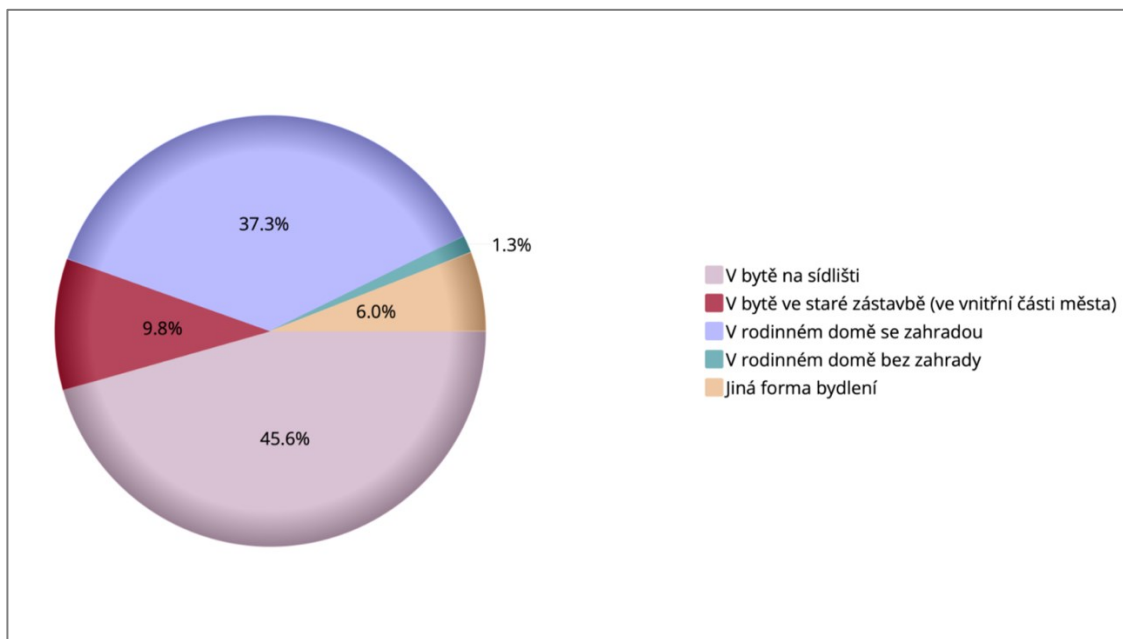
Oproti všedním dnům mají respondenti o víkendu očekávaně více volného času již od ranních hodin. V sobotu již od rána dochází k pozvolnému růstu množství volného času respondentů a od 15. hodiny jsou hodnoty téměř identické po zbytek celého odpoledne. Sobotní vrchol byl zaznamenán v 21:00 a v tuto dobu má 291 respondentů volný čas. Postupně docházelo k poklesu, ale průměrný počet odpovědí respondentů, kteří mají v sobotních večerních hodinách volný čas byl 243, což je o poznání více než ve všední den.

Odpovědi, které byly zaznamenány pro neděle, vykazovaly podobný průběh dne jako v sobotu. Jediným rozdílem bylo, že nejvíce respondentů odpovídalo, že v neděli mají nejvíce času v 20:00, jak uvedlo 265 respondentů. Tento vrchol nastává o hodinu dříve než v sobotu, což ukazuje fakt, že respondenti pravděpodobně musejí následující den vstávat do školy a mají určité povinnosti. Celkově v neděli odpovídalo méně respondentů v porovnání se sobotou. Nejvíce respondentů zvolilo sobotu jako den, kdy mají největší množství volného času.

Otázka č.8: V jakém prostředí bydlíš?

Dle předpokladů nejčastější forma bydlení, dle odpovědí respondentů, byla bydlení v bytě na sídlišti, kterou zvolilo právě 45,6 % respondentů. Další častou odpovědí bylo, že respondenti bydlí v rodinném domě, který má i zahradu a to konkrétně 37,3 % respondentů. Rozdíl není tak vysoký z důvodu, že mnoho studentů nemá v Chomutově trvalé bydliště, tudíž pravděpodobně bydlí v okolních obcích, kde převažují rodinné domy. Pouze 9,8 % respondentů bydlí v bytě, která se nachází na staré zástavbě v centru města. Nejméně respondentů uvedlo, že bydlí v rodinném domě bez zahrady, jelikož v Chomutově a okolí se nejedná o častý typ bydlení. Dále 1,3 % respondentů uvedlo možnost jiného bydlení, kam můžeme zařadit např. domov mládeže.

Obr. 5: Forma bydlení

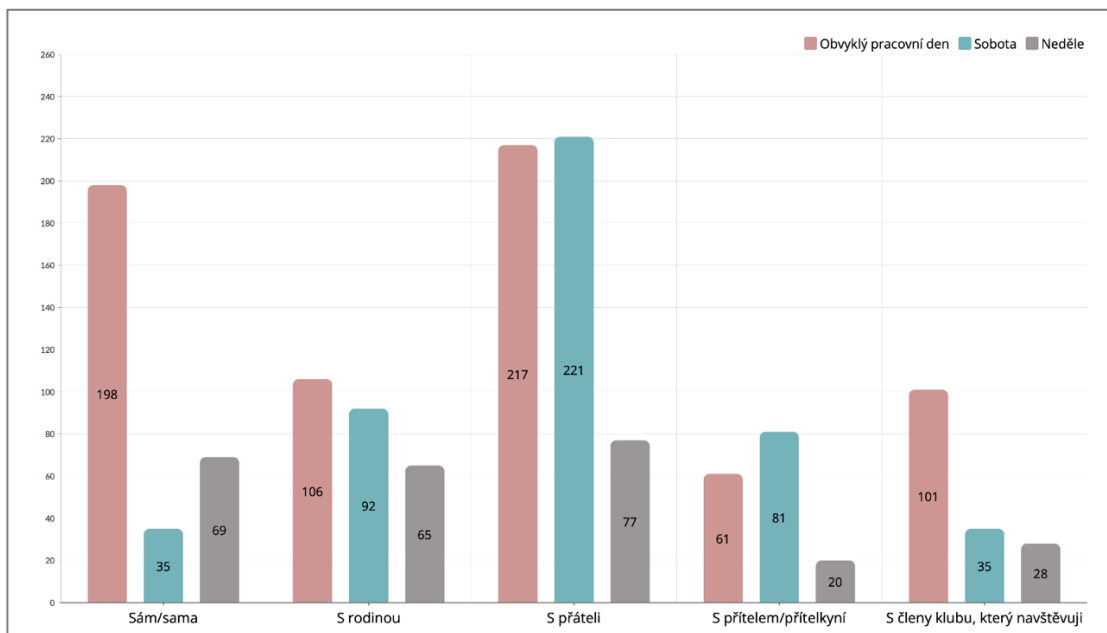

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9: S kým nejčastěji (obvykle) trávíš svůj volný čas?

Respondenti tráví ve všední dny a v sobotu nejvíce volného času se svými přáteli a kamarády. Dále 198 respondentů uvedlo, že tráví volný čas o samotě právě ve všední dny naopak o víkendu lze vidět, že tráví čas s jakoukoliv společností. S rodinou tráví svůj volný čas 106 respondentů ve všední dny, což je nepatrně více než v sobotu, kdy se svou rodinou tráví volný čas 92 respondentů. S přítelem nebo přítelkyní respondenti tráví svůj volný čas nejvíce v sobotu, což je pravděpodobně z důvodu, že mají více volného času, který jim mohou věnovat. Nejčastější odpovědí pro trávení volného času s členy klubu, který respondenti navštěvují, bylo trávení tohoto času ve všední dny, a to z důvodu, že většinou veškeré činnosti v rámci klubů jsou provozovány přes pracovní dny.

Obr. 6: Rozložení trávení volného času s vybranými osobami přes týden

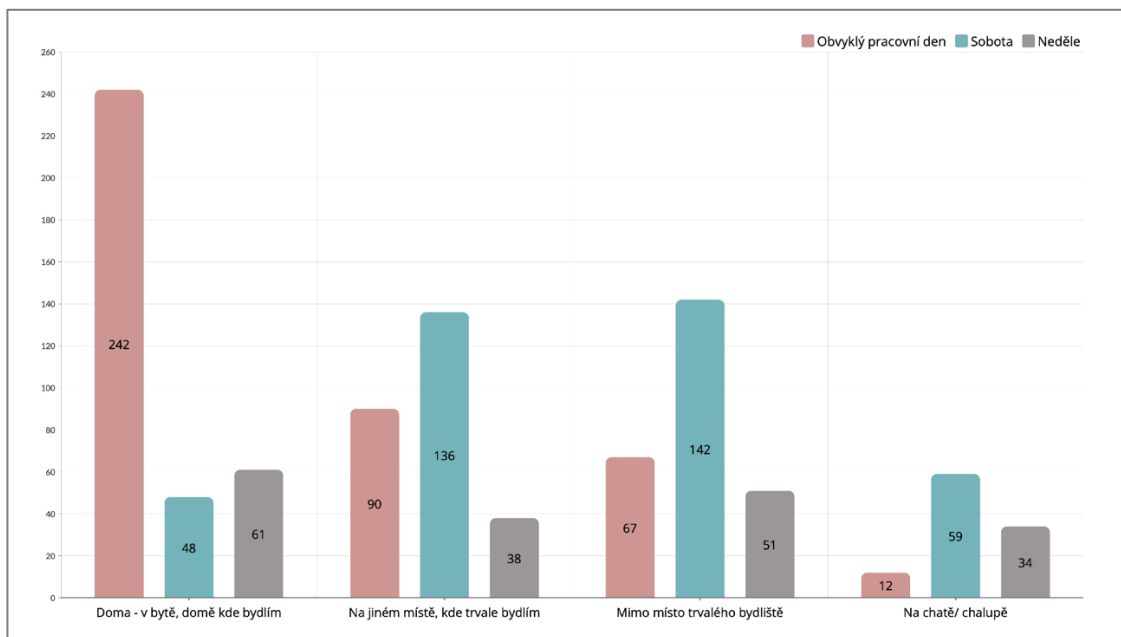

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10: Kde převážně trávíš svůj volný čas?

Z grafu lze usoudit, že většinu volného času ve všední dny respondenti tráví doma, v bytě nebo v domě, ve kterém bydlí, což uvedlo 242 respondentů. Mimo své trvalé bydliště tráví sobotní volný čas 142 respondentů, a z toho lze usoudit, že respondenti v sobotu mají více volného času, a tudíž ho využívají k aktivitám, které jsou více časově náročné (např. různé výlety do přírody, návštěva kulturních zařízení apod.). Dále tráví 139 respondentů sobotní volný čas na jiném místě ve městě či obci ve které má trvalé bydliště. Trávení volného času na chatě nebo chalupě uvedlo 59 respondentů v sobotu a 34 v neděli.

Obr.7: Místo trávení volného času

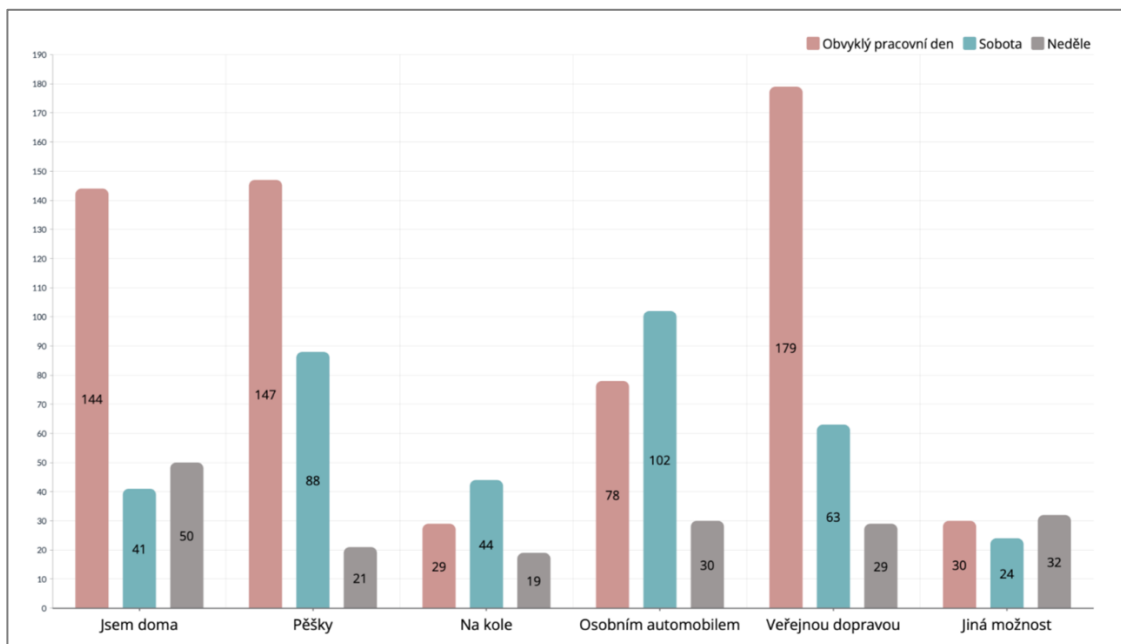

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 11: Jak se obvykle dostáváš na místo nebo místa, kde trávíš volný čas?

Ve všední dny je nejčastější forma dopravy na místo trávení volného času veřejná doprava, jak uvedlo 179 respondentů. Druhým nejčastějším způsobem pro přesun na místo volného času je chůze, kterou ve všední dny využívá 147 respondentů. Důvodem může být poloha škol, které se nacházejí v blízkosti centra nebo je zde dostupné dobré spojení veřejné dopravy. Naopak v sobotu nejvíce respondenti využívají k přesunu osobní automobil více než ve všední dny a neděle. Cyklistické kolo pro přesun na místo trávení volného času využívá nejméně respondentů.

Obr. 8: Doprava na místo trávení volného času

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12 a 13: Kterým volnočasovým aktivitám se věnuješ? Můžeš upřesnit.

Respondenti aktivně sportují a celkově vykonávají fyzickou aktivitu nejvíce ve všední dny, což uvedlo 228 respondentů. Ve víkendových dnech dochází k propadu počtu odpovědí, kdy v sobotu vykonává sportovní aktivity 156 respondentů a v neděli 131 respondentů. Pasivním odpočinkem se zabývá podobný počet respondentů ve všední dny a v sobotu, naopak v neděli se tímto odpočinkem zabývá přibližně o 25 respondentů více.

Respondenti se nejvíce s přáteli setkávají v sobotu, což uvedlo 177 respondentů. Ve všední dny se setkávají s přáteli méně, konkrétně tuto odpověď zvolilo 132 respondentů. Podobný počet respondentů se s přáteli setkává v neděli.

Výrazné rozdíly mezi odpověďmi respondentů se nacházejí ve návštěvě klubů, kulturních a společenských akcích, ale i sportovních. Nejvíce respondenti uváděli, že tuto činnost provozují v sobotu, konkrétně 132 respondentů. Ve všední dny se těchto akcí účastní 82 respondentů a nejméně se jich účastní v neděli, což je 64 respondentů.

Respondenti z hlediska cestování nejvíce cestují o víkendu. V sobotu cestuje 139 a v neděli 98 respondentů. Ve všedních dnech nastal výrazný propad, jelikož cestuje pouze 37 respondentů.

Podobné odpovědi se objevovali u chatování, sledování filmů, čtení knih, hraní počítačových her, kdy respondenti tyto aktivity tráví rovnoměrně přes vybrané dny.

Tab. 1: Výběr volnočasových aktivit

	Počet respondentů		
	Obvyklý všední den	Sobota	Neděle
Pasivní odpočinek, nicnedělání	159	163	188
Relaxace a odpočinek	66	142	119
Sexuální aktivity	100	136	108
Procházky	100	156	114
Aktivní sporty a fyzická aktivita	228	156	131
Cykloturistika	22	66	41
Setkávání se s partnerem a přáteli	135	177	132
Návštěva klubů, účast na kulturních, sportovních a společenských akcích	82	132	64
Činnost v zájmových organizacích a klubech	58	63	35
Umělecké a kreativní aktivity (malování, psaní, hudba, řemeslo apod.)	78	84	75
Vzdělávací aktivity (mimo školních povinností) a osobní rozvoj	87	79	72

Cestování a poznávání nových míst	37	139	98
Nakupování	104	131	81
Četba, sledování filmů, poslech hudby, počítačové hry apod.	209	221	200
Chatování, vyhledávání informací a komunikace na internetu	210	187	172
Jiná možnost	33	36	35

Zdroj: vlastní zpracování

Respondenti nejčastěji v otevřené odpovědi na dotaz o upřesnění volnočasové aktivity odpovídali, že se rádi věnují posilování, dále fotbalu, atletice, basketbalu a florbalu. Jako další, méně časté sporty, uváděli smíšená bojová umění (MMA), jízdu na koni a lukostřelbu. Mnohokrát se zde objevovala odpověď, že se rádi věnují hraní počítačových her.

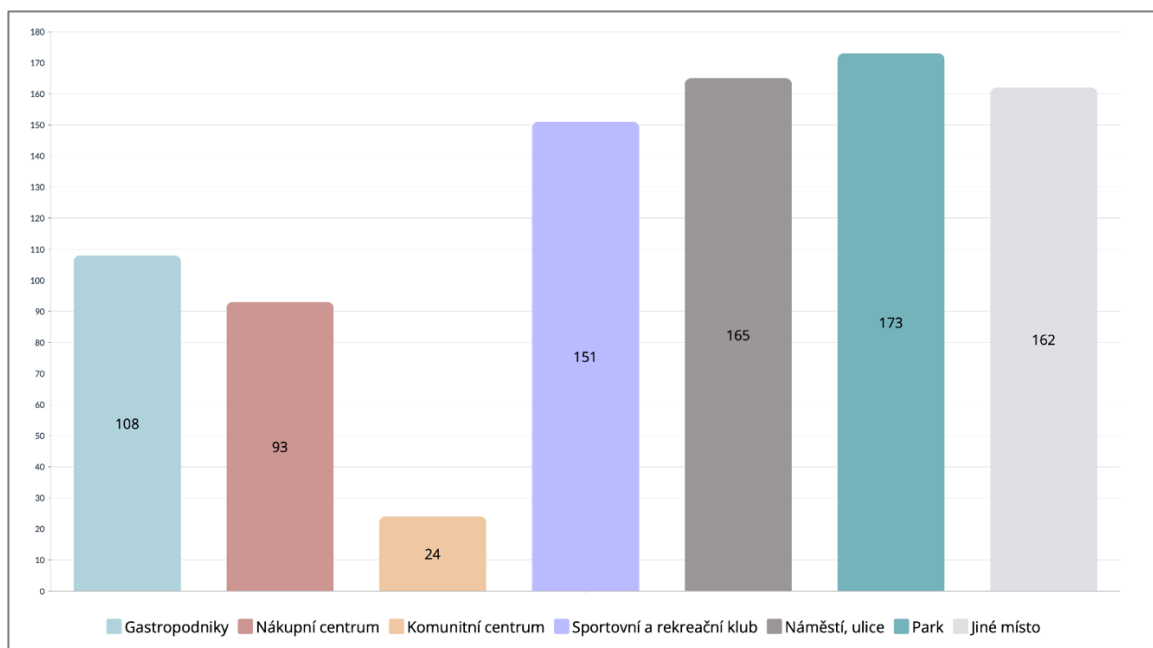
Otázka č. 14 a 15: Kde se nejčastěji setkáváš s přáteli a známými? Upřesni konkrétní místo.

Respondenti nejčastěji v odpovědích vybírali venkovní prostory, konkrétně 173 respondentů zvolilo jako místo pro setkávání s přáteli park nebo jakoukoliv veřejnou zahradu. Druhým nejčastěji zvoleným místem bylo náměstí a veškeré ulice města, což celkem uvedlo 165 respondentů. Dále autorka zjistila, že jsou velmi často využívána sportovní a rekreační kluby, ve kterých se 151 respondentů setkává společně s ostatními členy. Do restaurací, kaváren a barů se chodí setkávat se svými přáteli 108 respondentů. V nákupních centrech se potkává podobný počet respondentů jak v gastropodnicích, konkrétně 93. Nejméně respondentů zvolilo odpověď pro komunitní centra.

Dále v otevřených odpovědích se nejvíce opakovaly znovu venkovní možnosti, konkrétně že se lidé rádi procházejí v chomutovském parku, v lesích a v přírodě, která se nachází na okraji města. Poté byla ve větším počtu zmiňována také různá sportoviště. Mezi nejčastější odpovědi patřila posilovna, poté fotbalová hřiště buď v Chomutově nebo v okolních obcích. Dále návštěva zimního stadionu a Městské sportovní haly

v Chomutově. Mezi další skupinu, kterou nejčastěji respondenti zmiňovali byli bary, kluby a hospody. Kde se nejvíce opakovali Cafe44, Pepe Lopez a Admiral Club Chomutov. Dále se zde opakovaly různé kavárny, restaurace a čajovny.

Obr. 9: Místa setkávání s přáteli

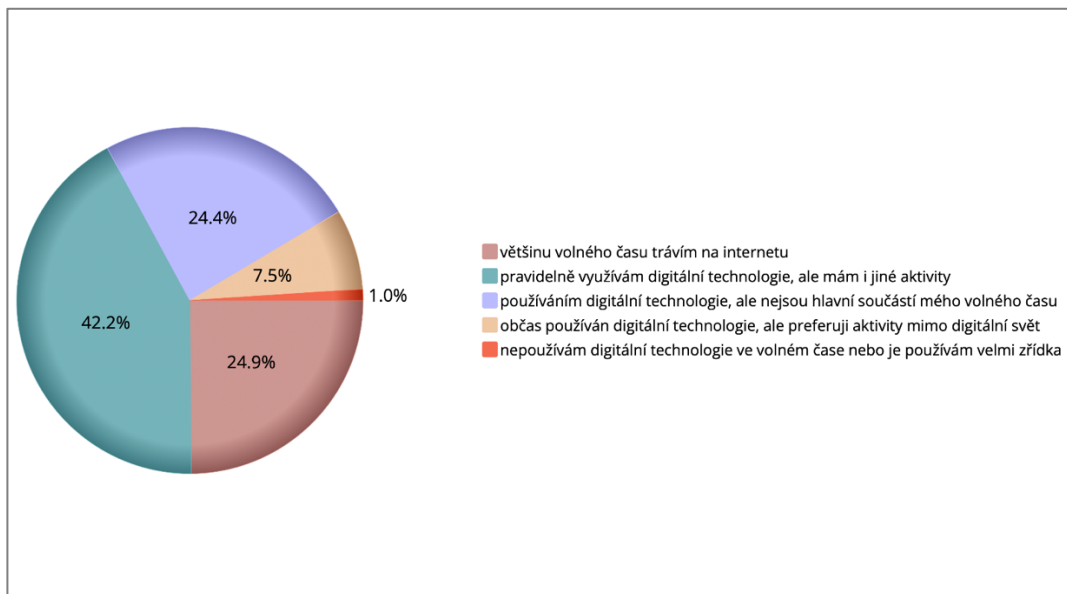

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č.16: Jakou roli hrají digitální technologie jako jsou sociální média, videohry, on-line platformy apod. při trávení Tvého volného času?

Téměř čtvrtina respondentů uvedla, že na internetu tráví většinu svého volného času, čímž přicházejí o možnost vzniku nových zážitků a také o kontakt s okolím. Pravidelně používá digitálních technologie 42,2 % respondentů, což je vcelku očekávané v dnešní době, kdy je velký nárůst užívání sociálních sítí apod. Dále bylo od 24,4 % respondentů uvedeno, že využívají digitální technologie, ale jejich hlavní náplň volného času se neshoduje s používáním těchto technologií. Občasné používání digitálních technologií uvedlo 7,5 % respondentů. Tito respondenti se spíše orientují na jiné zájmové aktivity, které se odehrávají mimo digitální svět. Pouhé 1 % respondentů uvedlo, že digitální technologie nepoužívá vůbec, nebo velmi zřídka, což je v dnešní době digitalizace nevídané.

Obr.10: Trávení volného času u digitálních technologií

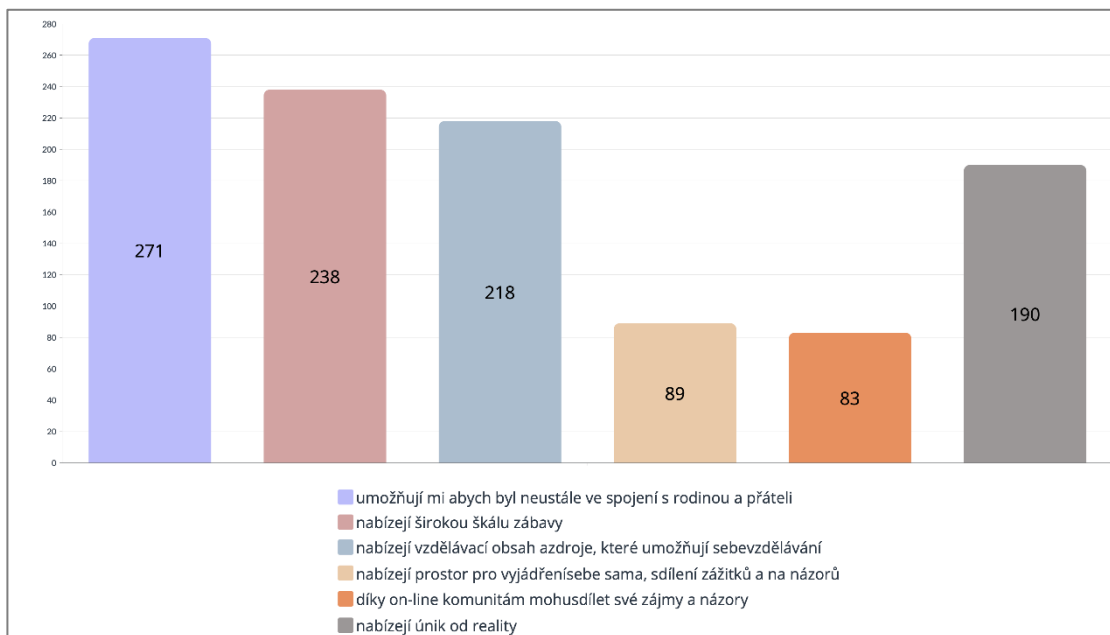

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č.17: Jak digitální média ovlivňují Tvůj volný čas? V čem vidíš jejich přínos?

Pro 271 respondentů digitální technologie zprostředkovávají možnost komunikace s přáteli, rodinou apod., díky tomu mohou komunikovat např. s lidmi, kteří se nenachází v bezprostřední blízkosti, ale klidně i v jiném státě. Dále pro 238 respondentů tyto technologie nabízejí široké spektrum zábavy na sociálních sítích, streamovacích platformách apod. S tím souvisí i fakt, že pro 190 respondentů je to tzv. únik z reality. Pro 172 respondentů digitální technologie umožňují prostor pro vyjádření sebe sama, svých zážitků, myšlenek, názorů.

Obr. 11: Ovlivnění volného času digitálními médii

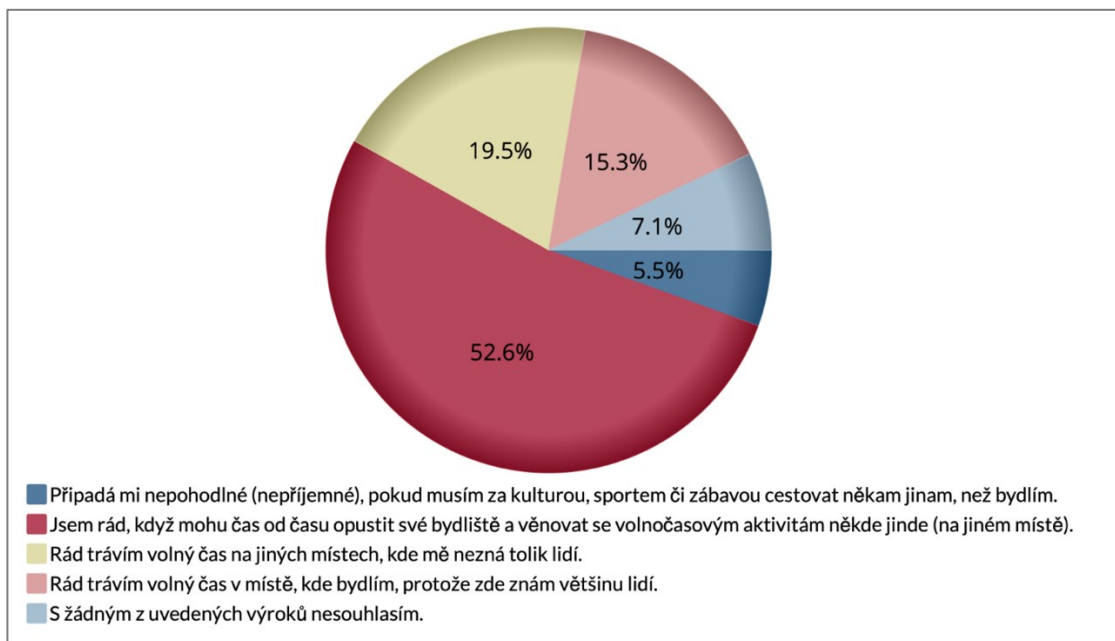

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č.18: Jak se díváš na trávení volného času mimo místo Tvého trvalého bydliště?

Většina respondentů rádi tráví svůj volný čas mimo místo svého bydliště, např. z důvodu, že rádi poznávají nová místa a je dobré čas od času změnit prostředí ve kterém tráví svůj volný čas. Důvodem může být také nedostatečná nabídka možností pro trávení volného času v místě svého bydliště. Přes 19 % respondentů si rádo vybírá možnost trávení volného času na místech, kde se nenachází lidé, se kterými se zná. Naopak 15 % respondentů uvedlo, že rádi tráví svůj volný čas na místech, kde bydlí, a to z důvodu, že zde zná většinu lidí a chce s nimi být v kontaktu. Dále 7 % respondentů uvádí, že je pro ně nepříjemné cestování za zájmovými aktivitami mimo místo své bydliště, tudíž preferují takové aktivity, které se nachází v místě trvalého bydliště. Stejně procento respondentů uvádí, že se neztotožňují ani z jednou z vybraných možností.

Obr.12: Trávení volného času mimo místo trvalého bydliště.

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 19: Existují nějaké volnočasové aktivity (kulturní, sportovní, zábavní), na které nemáš během školního roku čas a děláš je proto o prázdninách? Pokud ano, o jaké aktivity se konkrétně jedná?

Respondenti v největší míře uváděli, že o prázdninách nejčastěji svůj volný čas využívají k cestování. Cestují nejen po České republice, ale i do zahraničí buď na kratší výlety nebo na delší pobyty. Cestují spolu s rodinnými příslušníky nebo se svými přáteli. Dále respondenti odpovídali, že se věnují sportovním aktivitám, a to sportu jako takovému, ale konkrétně také uváděli běhání, hraní fotbalu, lyžování, plavání, tancování, horolezectví, jízda na koni a posilování. Z hlediska sportu byla nejvíce zmiňovaná cyklistika. Také se zde objevilo pár zmínek o rybaření, které se logicky lépe provozuje o prázdninách z důvodu časové náročnosti a celkového prožitku.

Respondenti také uváděli, že se svým volným časem o prázdninách účastní táborů, které se většinou konají o letních prázdninách a přes školní rok tak není možné se jich účastnit. Podobné množství respondentů uvádělo, že ve svůj volný čas navštěvují různé kulturní akce, jako jsou koncerty a festivaly, ale také se potkávají s kamarády v hospodách, barech a nočních klubech.

Mezi ojedinělé odpovědi patřilo zahradničení, airsoft a discgolf.

Otázka č. 20: Jakým volnočasovým aktivitám by ses rád/a věnoval/a ale nemůžeš z důvodu nedostatku volného času.

Mnoho respondentů uvedlo, že nejsou omezeni množstvím volného času, aby nemohli vykonávat volnočasové aktivity o které mají zájem. Nejvíce odpovědí bylo v rámci sportovních aktivit, konkrétně se zde často objevovali bojové sporty a posilování. Mezi méně časté sportovní aktivity, které studenti nestíhají z důvodu nedostatku volného času, patří basketbal, volejbal, hokej, fotbal, tancování a jízda na kole. Dále zde byly uváděny různé umělecké aktivity, jako např. malování, hra na klavír nebo na kytaru. Objevily se zde také ojedinělé odpovědi, že se nemohou věnovat z nedostatku volného času např. programování, herectví nebo marketingu, což poukazuje na časovou náročnost těchto aktivit.

Otázka č. 21: Jakým volnočasovým aktivitám by ses rád/a věnoval/a ale nemůžeš z důvodu velké vzdálenosti od místa trvalého bydliště (špatného dopravního spojení).

Respondenti odpovídali dosti podobně jako u otázky č. 20, že nejsou nijak omezeni nedostatkem dopravního spojení k provozování svých volnočasových aktivit. I v této otázce respondenti často odpovídali, že nemohou provozovat různé sportovní aktivity, které jsou méně dostupné pro Chomutov, jako např. lyžování a surfing. Dále respondenti uváděli, že pokud by zde bylo lepší dopravní spojení, tak by se mohli věnovat i dalším sportovním aktivitám, např. jízda na koni, MMA, fotbal. Dále respondenti uvedli, že z důvodu velké vzdálenosti motokárových okruhů nemohou trávit volný čas ježděním na motokárách.

Čtyři respondentky uvedly, že by se účastnily více koncertů a besed o literatuře, což ukazuje, že se v blízkosti Chomutova nenachází žádná možnost pro trávení volného času těmito aktivitami. Několikrát se v odpovědích objevila také možnost návštěvy divadla, přičemž se v Chomutově nachází několik divadel, ale nabídka není tak pestrá. Respondenti dále uváděli, že nemohou z nedostatku dopravního spojení navštěvovat nákupní centra, přičemž v Chomutově je celkem dobrá občanská vybavenost a nachází se zde široká nabídka obchodů.

Otázka č. 22: Jakým volnočasovým aktivitám by ses rád/a věnoval/a ale nemůžeš z důvodu nedostatku finančních prostředků.

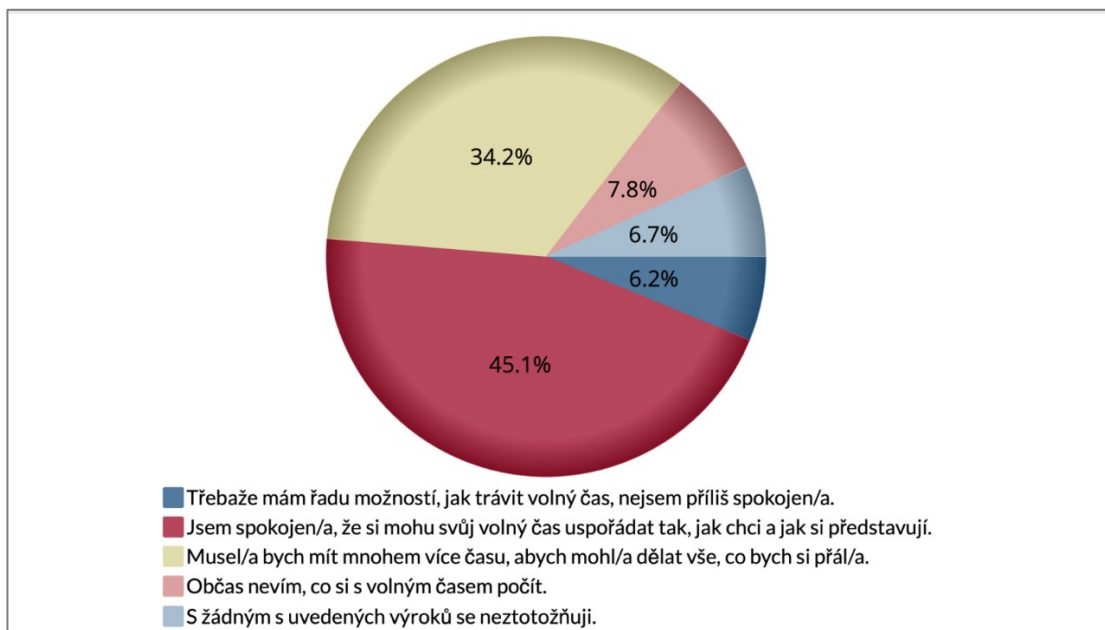
Nejčastější odpovědí respondentů bylo, že finanční prostředky nejsou problémem pro provozování svých oblíbených volnočasových aktivit. Z hlediska sportu se zde nejvíce objevovaly odpovědi, že z finančních důvodů nemohou provozovat motocross a závodění v rámci formulí. Dále respondenti uváděli, že nemohou provozovat další více nákladné sporty, jako je hokej, golf a tenis.

Třicet respondentů uvedlo, že finance je omezují v cestování a pokud by měli více finančních prostředků, tak by buď začali cestovat nebo by cestovali více než do teď.

Otázka č. 23: Jak jsi spokojen/ spokojena s trávením Tvého volného času?

Přes 45 % respondentů uvedlo, že jsou spokojeni s tím, jak tráví svůj volný čas a mají možnost si ho uspořádat podle svých preferencí. Poměrně vysoké procento, konkrétně 34,2 %, respondentů odpovědělo, že by potřebovali mnohem větší množství volného času, aby si mohli dělat takové aktivity, které si přejí a bohužel je momentálně nestíhají. Dále 7,8 % respondentů uvádí, že buď mají přebytek volného času tak velký, že neví, jak ho využít anebo ho nemají dobře zorganizovaný, což může následně vézt k rizikovému chování jedinců. Respondentů, kteří mají řadu možností, jak by mohli trávit svůj volný čas, ale nejsou s tím spokojeni, je 6,2 %. Zbýlých 6,7 % respondentů se neztotožňují s žádným z těchto výroků.

Obr. 13: Spokojenost s trávením volného času

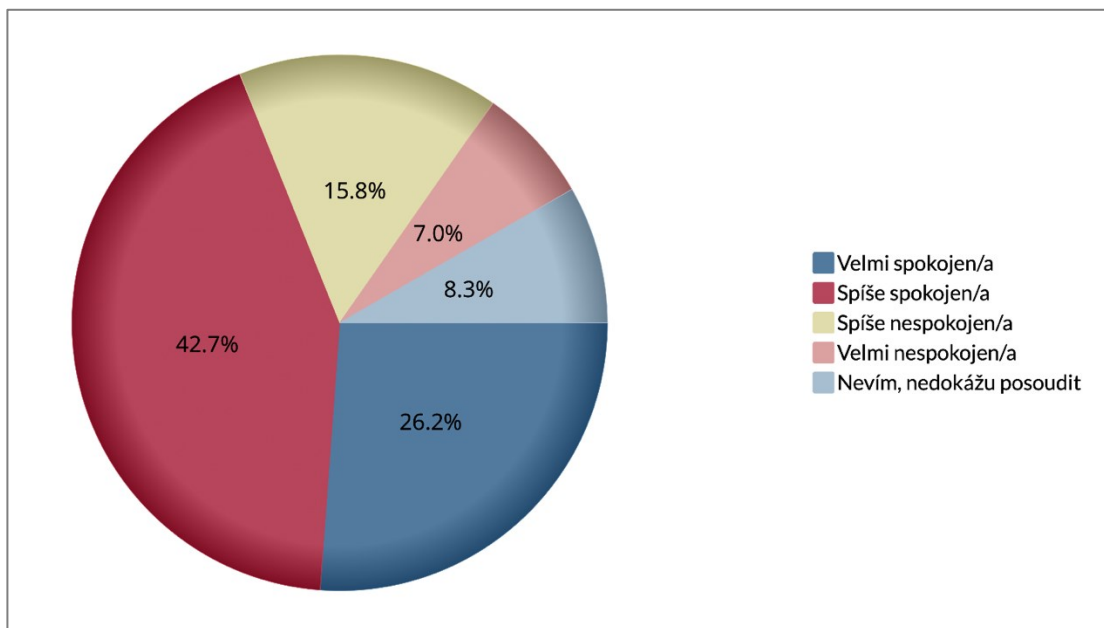
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 24: Jak hodnotíš místo Tvého trvalého pobytu z hlediska možností trávení volného času?

Z odpovědí respondentů lze vidět, že velká většina je spokojena s trávením volného času v místě svého bydliště. Konkrétně 26,2 % respondentů jsou velmi spokojeni a 42,7 % jsou spíše spokojeni s možnostmi trávení volného času, které jim nabízí místo jejich bydliště. Z hlediska negativních odpovědí respondenti uvedli, že z 15,8 % jsou spíše nespokojeni a ze 7 % jsou velmi nespokojeni s nabídkou možností trávení volného času ve své obci. Neutrálně odpovědělo 8,3 % respondentů.

Obr.14: Hodnocení možností trávení volného času v místě trvalého pobytu

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 25: Co z nabídky volnočasových aktivit (konkrétně) v místě Chomutov postrádáš nebo nabídku čeho bys rozšířil?

Dle odpovědí respondentů v Chomutově nejvíce postrádají franšízovou restauraci McDonald's. Dále se zde objevila poptávka po jízdnicích okruzích pro motoristy. Obě tyto možnosti pro trávení volného času nabízí sousední město Most. Respondenti z hlediska sportu nejvíce postrádají outdoorové posilovny, víceúčelová hřiště dostupná pro veřejnost a hřiště pro provozování discgolfu. Z kulturního hlediska respondentům nejvíce chybějí hudební festivaly, koncerty a divadelní představení. Většina respondentů uvádělo, že jsou s nabídkou volnočasových aktivit ve městě spokojeni a nic zde nepostrádají.

Otázka č. 26: Jakým způsobem by podle Tvého názoru mělo město nebo obec, ve které bydlíš, podporovat volnočasové aktivity mladých lidí? Je možné více odpovědí.

Nejvíce vybranou odpovědí respondenty byla vybrána možnost pro vybudování multifunkčních sportovišť, různých oblastí, které slouží k rekreaci a jsou vybavené pro různé druhy sportů a aktivit. Poté se respondenti přikláněli pro možnost organizace festivalů a událostí v Chomutově, skrz které by mohli projevit svou kreativitu. Za zmínku stojí také prosba respondentů o vytvoření a obnovu mládežnických center, ve kterých je možné provádět velké spektrum volnočasových aktivit, včetně uměleckých klubů,

hudebních prostorů, tanečních sálů a heren. Dále respondenti uvádějí, že by uvítali, aby město, ve kterém bydlí finančně podporovalo sportovní a jiné kluby. Pro ostatní možnosti volilo méně respondentů, ale vcelku vyrovnaně, tudíž můžeme vidět, že respondenti jsou těmto tématům otevřená a žádná ze zbylých možností není pro ně bezvýznamná.

Tab. 2: Způsob podpory volnočasových aktivit mladých lidí

	Podíl respondentů na jednotlivou odpověď
Vytváření a obnova mládežnických center, která nabízejí rozmanité aktivity, včetně uměleckých klubů, hudebních prostorů, tanečních sálů a heren.	36 %
Budování multifukčních sportovišť a rekreačních oblastí s vybavením pro různé sporty a aktivity.	60 %
Organizace festivalů a událostí, které umožňují mladým lidem projevit svou kreativitu.	48 %
Spolupráce s místními umělci a kulturními organizacemi pro pořádání různých akcí pro mladé lidi.	21 %
Poskytování grantů a finančních prostředků pro místní sportovní a jiné kluby.	35 %
Podpora mládežnických rad nebo fór, která umožňují mladým lidem vyjádřit své názory a přispět k plánování městských projektů.	20 %
Pravidelné průzkumy a ankety pro zajištění potřeb a preferencí mladých lidí.	32 %
Vytváření programů, které umožňují mladým lidem zapojit se do dobrovolnictví a komunitních projektů, které rozvíjejí sociální dovednosti a pocit společenské zodpovědnosti.	24 %
Vytváření partnerství se školami pro sdílení zařízení a zdrojů a pro spolupráci na vzdělávacích programech a iniciativách mimo školní osnovy.	27 %

Vytváření online platformy pro informování o volnočasových aktivitách a událostech.	27 %
Nabídka online kurzů a vzdělávacích programů pro mladé lidi.	29 %

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Vyhodnocení pozorování

Na první terénní šetření se autorka vydala ve všední den do Městské sportovní haly v Chomutově, kde v časovém horizontu od 13:00 do 19:30 pozorovala věkové složení účastníků volnočasových aktivit. Tento den se zde konaly sportovní tréninky basketbalu a florbalu zároveň, jelikož tato hala disponuje dvěma palubovkami. Od 13:00 do 15:00 autorka vypozorovala, že se zde nachází žáci, kteří docházejí do základní školy. Od 15:00 do haly začali přicházet chlapci ve věku 15–17 let. Bylo zde 29 florbalistů a 21 basketbalistů. Sledované subjekty opustily halu v 17:00, přičemž je vyměnilo 24 florbalistů ve věku 18-19 let, kterým začínal trénink od 17:00. Na vedlejší palubovce se poté sešlo 15 basketbalistek ve věku 15-17 let. Většina těchto sportovců opustila halu v 19:00. Poté již následovaly pouze tréninky dospělých mimo autorčinu sledovanou skupinu. Po celou dobu pozorování se ve sportovní hale vystřídal 34 diváků, kteří patřili do sledovaného vzorku. Městská sportovní hala je tak nedílnou součástí volnočasových aktivit studentů středních škol v Chomutově. Konají se zde tréninky a zápasová utkání jednotlivých klubů, o které se zajímá velká část chomutovské mládeže.

Druhým sledovaným místem bylo náměstí 1. máje. Terénní šetření probíhalo ve všední den v časovém rozmezí od 15:00 do 16:30. V tomto rozmezí se zde pohybovaly skupiny studentů, kterým právě skončila škola. Nejvíce studentů bylo zaznamenáno v 15:35, byli to studenti zdravotnické školy (ESOZ), která sídlí nedaleko náměstí. Věkové rozmezí se pohybovalo od 16-17 let. Poté již nebyli zaznamenáni žádní studenti, kteří by trávili volný čas na tomto náměstí, pouze jím procházeli. Náměstí 1. máje je vhodné pro trávení volného času převážně v jarních a letních měsících, popřípadě v prosinci, kdy se zde konají různé vánoční akce. Bohužel šetření probíhalo v měsíci únor, což je méně atraktivní místo pro trávení volného času v tomto období.

Cafe44 bylo autorkou zvoleno jako třetí místo pro terénní šetření, konalo se v sobotní večer, konkrétně od 18:00 do 00:00. Cafe44 je hospoda v centru Chomutova, a proto byla

zvolena pro toto šetření. První studenty autorka zaznamenala v 19:30, byli to studenti chomutovského gymnázia, ve věkovém rozmezí 18-20 let. Od 20:00 do 23:30 se zde nacházelo 35 studentů z gymnázia, konkrétně to byli studenti 4. ročníku. Okolo 23:30 se zmenšil počet studentů na 12. Terénní šetření bylo ukončeno v 00:00. Velké množství studentů využívá tuto nabídku v Chomutově, pro setkávání se s přáteli a zábavu. Je zde dostatek míst, které jim umožní tento typ volnočasových aktivit vykonávat.

4.5 Vyhodnocení výzkumných otázek

Jak ovlivňuje pohlaví respondentů množství volného času?

Autorka si stanovila časový rámec, od kdy do kdy je možné mít volný čas. Tento časový rámec byl nastaven od 6:00 do 00:00, protože ve zbylých hodinách většinou respondenti spí. Dále byly vybrány tři možnosti: obvyklý všední den, sobota, neděle, tudíž každý respondent mohl pro určitou hodinu maximálně uvést 3 hodnoty. Z důvodu nerovnoměrného zastoupení pohlaví musela autorka uvést hodnoty v procentech, proto vzala jednotlivé hodnoty pro danou hodinu a vydělila je trojnásobkem respondentů daného pohlaví, a to z důvodu, že tento trojnásobek se rovnal maximální hodnotě. Dále autorka zprůměrovala výsledná procenta, která byla spočítána pro dané hodiny a tento průměr poté vynásobila počtem hodin, ve kterých bylo možné trávit volný čas. Výsledek autorka následně převedla na hodiny a minuty. Tento proces probíhal u každého pohlaví zvlášť.

Hodnoty ukázali, že muži mají více volného času po celý den, největší rozdíl je v 7:00, kde muži měli o 13,5 % více času než ženy. Nejmenší rozdíly byly v 17:00, konkrétně 1,47 %. Muži mají v průměru 50,2 % volného času za jednu hodinu, naopak ženy mají pouze 43,2 % volného času.

Bylo zjištěno, že muži mají v průměru na jeden den 9 hodin a 32 minut volného času a ženy mají 8 hodin 13 minut volného času, který mohou věnovat sobě a svým volnočasovým aktivitám. Tudíž rozdíl času mezi volným časem u mužů a žen je 1 hodina 19 minut na jeden den. Tudíž lze vidět, že pohlaví ovlivňuje množství volného času. Může tak být z důvodu, že ženy pravděpodobně obstarávají domácí práce více než muži a čas strávený výkonem domácích prací se nezapočítává do volného času.

Tab. 3: Množství volného času u mužů

Hodina	Volný čas (v %)
6:00	26,84 %
7:00	27,48 %
8:00	29,90 %
9:00	33,59 %
10:00	37,40 %
11:00	38,04 %
12:00	40,33 %
13:00	44,66 %
14:00	49,49 %
15:00	58,40 %
16:00	63,74 %
17:00	66,79 %
18:00	68,58 %
19:00	68,32 %
20:00	69,72 %
21:00	68,19 %
22:00	63,87 %
23:00	52,29 %
0:00	45,80 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 4: Množství volného času u žen

Hodina	Volný čas (v %)
6:00	26,84 %
7:00	27,48 %
8:00	29,90 %
9:00	33,59 %
10:00	37,40 %
11:00	38,04 %
12:00	40,33 %
13:00	44,66 %
14:00	49,49 %
15:00	58,40 %
16:00	63,74 %
17:00	66,79 %
18:00	68,58 %
19:00	68,32 %
20:00	69,72 %
21:00	68,19 %
22:00	63,87 %
23:00	52,29 %
0:00	45,80 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Je v Chomutově dostatek míst pro trávení volného času středoškolských studentů?

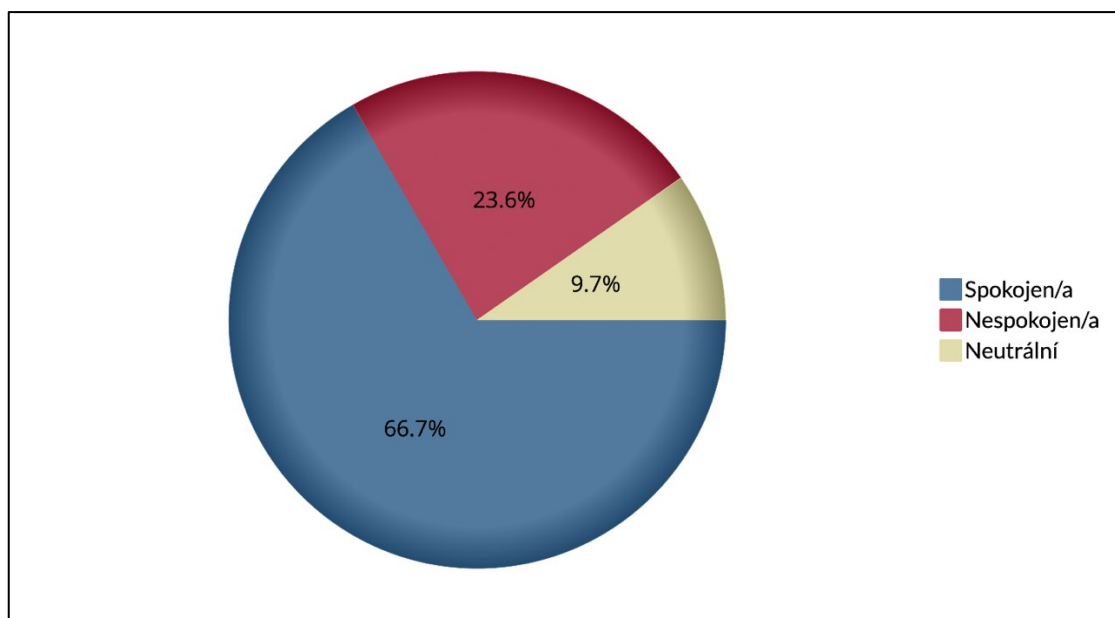
V dotazníkovém šetření bylo 5 možností uvedení odpovědí na spokojenost s nabídkou míst volnočasových aktivit. Byly vybrány odpovědi pouze od respondentů, kteří mají trvalé bydliště v Chomutově. Autorka rozdělila tyto odpovědi do tří skupin: spokojen/na, nespokojen/na, neutrální. První skupina spokojen/na je tvořena z možností odpovědí „velmi spokojen/na“ a „spíše spokojen/na“. Druhá skupina nespokojen/na zahrnuje

odpovědi „spíše nespokojen/na“ a „velmi nespokojen/na“. Třetí skupina je neutrální z hlediska toho, že se respondenti nedokázali rozhodnout.

Většina studentů vybraných středních škol je spokojena s nabídkou míst volnočasových aktivit v Chomutově. Konkrétně tak uvedlo 66,7 % dotázaných. Samozřejmě se zde objevila i druhá skupina odpovědí, která tvořila 23,6 % respondentů. Dále se 9,7 % respondentů nemohlo rozhodnout.

Nabídka volnočasových míst v Chomutově je velmi dobrá, ale samozřejmě by se zde mohla tato nabídka rozšířit. Návrhy na rozšíření a zlepšení míst pro trávení volného času autorka uvádí v kapitole, která se tomuto tématu věnuje.

Obr. 15: Spokojenost studentů s nabídkou volnočasových míst v Chomutově

Zdroj: vlastní zpracování

Jak se liší volnočasové aktivity mezi studenty různých škol v Chomutově?

Tab. 5: Volnočasové aktivity mezi studenty jednotlivých škol

	Gymnázium Chomutov	SPŠ a VOŠ	ESOZ	TGA
Pasivní odpočinek	84,8 %	73,7 %	82,5 %	75,0 %
Relaxace	57,6 %	50,9 %	57,0 %	50,0 %
Sexuální aktivity	33,3 %	40,4 %	50,0 %	45,7 %
Procházky	72,7 %	50,0 %	59,6 %	56,5 %
Aktivní sporty	83,3 %	71,1 %	71,1 %	65,2 %
Cykloturistika	28,8 %	27,2 %	24,6 %	17,4 %
Setkávání se s partnerem a přáteli	77,3 %	47,4 %	60,5 %	54,3 %
Návštěva klubů, kulturní a sportovní akce	56,1 %	31,6 %	58,8 %	41,3 %
Činnost v zájmových klubech	24,2 %	25,4 %	37,7 %	21,7 %
Umělecké aktivity	47,0 %	28,1 %	36,0 %	32,6 %
Vzdělávací aktivity	45,5 %	33,3 %	43,9 %	32,6 %
Cestování	60,6 %	37,7 %	43,0 %	46,7 %
Nakupování	62,1 %	43,9 %	52,6 %	62,0 %

Knihy, filmy, hry	89,4 %	71,9 %	75,4 %	63,0 %
Komunikace na internetu	72,7 %	62,3 %	67,5 %	57,6 %
Jiná možnost	7,6 %	13,2 %	17,5 %	14,1 %

Zdroj: vlastní zpracování

Nachází se rozdíly v trávení volnočasových aktivit mezi jednotlivými školami, které jsou vcelku viditelné. Největším rozdílem mezi odpověďmi respondentů jednotlivých škol je setkávání se s přáteli a přítelem. Nejvíce stráví volný čas s přáteli studenti gymnázia se 77,3 % a nejméně tuto odpověď zvolilo 47,4 % respondentů SPŠ a VOŠ.

Respondenti všech vybraných škol se bez většího rozdílu nejméně věnují cykloturistice naopak nejvíce se věnují pasivnímu odpočinku respondenti z SPŠ a VOŠ, TGA a ESOZu. Respondenti, kteří studují na Gymnáziu Chomutov se oproti zbylým vybraným školám ve volném čase nejvíce věnují četbě knih, sledování filmů a hraní her, což uvedlo konkrétně 89,4 % studentů gymnázia.

Dále se ve volném čase studenti chomutovského gymnázia stýkají s přáteli či partnerem poměrně více než respondenti ostatních vybraných středních škol. Tuto odpověď zvolilo konkrétně 77,3 % gymnazistů. Mezi další oblíbené aktivity gymnazistů patří sestupně pasivní odpočinek, aktivní sporty, procházky v přírodě, komunikace na internetu, nakupování a cestování.

Respondenti SPŠ a VOŠ po pasivním odpočinku, který zvolilo právě 73,7 % studentů průmyslové školy, nejvíce věnují aktivním sportům, sledování filmů, četbou a hraním her, komunikací na internetu.

Respondenti studující na ESOZu uvedli, že se po pasivním odpočinku, nejvíce zabývají čtením knih, sledování filmů a hraním her. Od ostatních škol se studenti ESOZu odlišují navštěvováním klubů, sportovních a kulturních akcí, tuto odpověď zvolilo 58,8 % respondentů ESOZu.

4.6 Závěr výzkumu

Výzkum probíhal formou dotazníkového šetření a volného pozorování. Dotazníkové šetření bylo realizováno pomocí vedení a učitelů vybraných středních škol. Dotazníky byly rozeslány pomocí e-mailu a QR kódu v elektronické podobě, přes platformu Google Forms. Vyplňování dotazníku bylo zcela anonymní.

Z hlediska množství volného času s ohledem na pohlaví respondentů mají více volného času muži než ženy. Muži mají průměrně o 1 hodinu a 19 minut více volného času na jeden den. Tudíž ze získaných dat je dané, že pohlaví respondentů ovlivňuje volný čas a muži disponují větším množstvím volného času pro své zájmové aktivity.

Dále se nacházejí rozdíly v trávení volného času studentů jednotlivých škol. Studenti gymnázia se potkávají s přáteli více než studenti ostatních škol. Dále gymnazisté více provozují aktivní sporty. Studenti ESOZu oproti ostatním školám se ve volném čase více věnují aktivitám v rámci zájmových klubů.

S nabídkou volnočasových míst v Chomutově je převážná většina dotazovaných spokojena, ale stále je požadováno o více veřejných multifunkčních sportovišť a také možnost organizace hudebních festivalů, koncertů a dalších kulturních akcí.

Proces sběru primárních dat je v dnešní době nejlepší možností, jak získat velký počet respondentů. Samozřejmě zde musela proběhnout filtrace otevřených odpovědí, jelikož někteří respondenti neuváděli relevantní odpovědi.

Ve výsledku autorka objasnila, jak studenti středních škol v Chomutově tráví svůj volný čas, zdali je volný čas ovlivňován pohlavím nebo volbou školy. Autorka dále shromáždila poptávku respondentů a dále se bude zabývat možnostmi, jak vyhovět této poptávce.

5 Návrhy na zkvalitnění volného času v Chomutově

Na základě výsledků dotazníkového šetření autorka navrhuje možnosti vzniku nových veřejných sportovišť, které by byly multifunkční. Jako nejlepší lokalitou se jeví již nepoužívané fotbalové hřiště, které se nachází za městskou sportovní halou v Chomutově, v blízkosti městského parku. Je zde rozsáhlý prostor pro vytvoření multifunkčního sportoviště, které by bylo volně dostupné pro veřejnost a došlo by tak k propojení mezi parkem, sportovní halou a zároveň i budovou, kde se dříve nacházely městské lázně. Budova městských lázní má také velký potenciál a město se tímto projektem zabývá již dlouhá léta, ale bohužel nedochází k žádnému posunu. Druhým návrhem je tedy využití staré budovy městských lázní pro různé kulturní aktivity. Prostor je obrovský s vysokými stropy a dobrou akustikou. V největší části budovy by mohlo dojít k vybudování koncertního sálu, který by byl více účelový a pořádaly by se zde hlavně studentské akce, koncerty, ale samozřejmě i další akce pro širokou veřejnost. V menší části by mohla být vytvořena menší knihovna, která by obsahovala zajímavou literaturu hlavně pro mládež a byla by zde možnost konání různých čtenářských besed v týdenním intervalu.

Dalším návrhem autorky je zkvalitnění a zpestření divadelních představení pro studenty ve městě Chomutov. Nyní se zde konají pouze jednou za čas různá divadelní představení, bohužel nejsou tak atraktivní z pohledu studentů. Dále by bylo dobré vytvořit divadelní klub pro studenty, kteří mají zájem o herectví, popřípadě zpěv, čímž by se mohla rozšířit nabídka představení, které by bylo organizováno studenty.

Jedním z posledních návrhů autorky je rozšíření motokrosové dráhy, která se nachází poblíž centra Chomutova. O motocross byl v dotazníku velký zájem, bohužel vytíženost stávající dráhy nedovoluje studentům vyšší účast.

Město Chomutov se velmi dobře stará o chomutovskou mládež v rámci klubů, pokud by došlo k realizaci těchto návrhů, byla by možnost pro zlepšení volnočasových aktivit i pro studenty, kteří nejsou součástí klubu, popřípadě si to bohužel nemohou dovolit. Tyto návrhy by mohly podpořit volnočasové chování studentů a také by se mohla snížit intenzita rizikového chování ve městě.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak tráví svůj volný čas studenti středních škol v Chomutově ve věku 15 až 20 let. Vedlejšími cíli bylo zjistit kdy, kde a s kým tráví svůj volný čas. Dále zda jsou viditelné rozdíly v trávení volného času, s tím je spjata spokojenost s nabídkou volnočasových aktivit v tomto městě. Město Chomutov bylo zvoleno z důvodu dřívějšího studia autorky, která zde trávila většinu volného času v období studia na střední škole. Autorka při tvorbě této práce využila znalosti, které nabyla při studiu na vysoké škole v rámci geografických předmětů.

V teoretické části byly interpretovány základní pojmy související s tématem „volný čas“ a „pedagogika volného času“. Dále zde byly vyobrazeny trendy volného času, faktory, které v dnešní době mohou ovlivňovat volný čas studentů a rizikové chování studentů a následná prevence tohoto chování. Poté bylo představeno město Chomutov, historie města a demografické složení obyvatelů města. V poslední kapitole teoretické části byla představena nabídka mimoškolních volnočasových zařízení v Chomutově.

V praktické části byly vytvořeny tři výzkumné otázky, které pomohly splnit cíl práce. Na základě dotazníkového šetření a volného pozorování bylo zjištěno, že studenti nejvíce ve všední dny tráví svůj volný čas doma. Většinou tento volný čas tráví sami nebo se svými přáteli. Zatímco o víkendu ho převážně tráví mimo domov nejčastěji se svými přáteli. Dále studenti chomutovských středních škol nejraději svůj volný čas tráví aktivním sportem, četbou knih, sledováním filmů a hraním her. Poté často využívají sociální sítě pro komunikaci s okolím. Dále byly zjištěny rozdíly mezi pohlavím a to takové, že muži mají více volného času než ženy. Dle očekávání se ukázaly nepatrné rozdíly mezi studenty jednotlivých středních škol.

Nabídka volnočasových možností ve městě Chomutov byla vyhodnocena jako velmi dobrá, jelikož více než 60 % respondentů uvedlo, že jsou s ní spokojeni. Na základě negativních odpovědí byly autorkou vytvořeny návrhy na zkvalitnění volného času v Chomutově. Autorka navrhla vybudování venkovního multifunkčního sportoviště, rozšíření motokrosové dráhy. Z hlediska kulturního vyžití navrhla rekonstrukci bývalých městským lázní v centru města, které by se následně využívaly pro koncerty, besedy a další kulturní akce.

Seznam použitých zkratk

Zkratka	Vysvětlení
ESOZ	Střední odborná škola energetická a stavební, obchodní akademie a střední odborná zdravotnická škola
SPŠ a VOŠ	Střední průmyslová škola a vyšší odborná škola Chomutov
TGA	Střední škola technická, gastronomická a automobilní Chomutov
MMA	smíšené bojové umění

Seznam použitých zdrojů

- Blinka, L., Škařupová, K., Ševčíková, A., Licehammerová, Š., & Vondráčková, P. (2015). *Online závislosti*. Grada Publishing.
- Český statistický úřad (2024). *Veřejná databáze*. Dostupné 12. 4. 2024 z <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>
- Dvořák, M. (2023, 5. 9.). *Dojížd'ka do zaměstnání a do škol*. Dostupné 8. 4. 2024 z <https://storymaps.arcgis.com/stories/fda95a9f578e424dba5d3eec861b7fbf>
- Easton, S., & Ferrari, E. (2015). Children's travel to school - the interaction of individual, neighbourhood and school factors. *Transport Policy*, 44, 9–18. <https://doi.org/10.1016/j.tranpol.2015.05.023>
- Gerber, M., Isoard-Gauthier, S., Schilling, R., Ludyga, S., Brand, S., & Colledge, F. (2018). When Low Leisure-Time Physical Activity Meets Unsatisfied Psychological Needs: Insights From a Stress-Buffer Perspective. *Frontiers in Psychology*, 9, 1–13. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.02097>
- Hájek, B., Hofbauer, B., & Pávková, J. (2008). *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy* (1. vyd.). Portál.
- Hájek, B., Hofbauer, B., & Pávková, J. (2011). *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času* (2. vyd.). Portál.
- Hamřík, Z. (2022). Volný čas dětí a mládeže: zábava, odpočinek a příležitost pro rozvoj (1. vyd.). *Univerzita Palackého v Olomouci*. Dostupné z <https://doivup.upol.cz/pdfs/doi/9900/05/5500.pdf>
- Hofbauer, B. (2004). *Děti, mládež a volný čas*. Portál.
- Hudeček, T. (2010). *Dostupnost v Česku v období 1991-2001: vztah k dojížd'ce do zaměstnání a do škol*. Česká geografická společnost.
- Chomynová, P., Csémy, L., Grolmusová, L., & Sadílek, P. (2014). *Evropská školní studio o alkoholu a jiných drogách (ESPAD): Výsledky průzkumu v České republice v roce 2011* (1. vyd.). Praha: Úřad vlády České republiky.
- Janiš (2009). *Úvod do problematiky volného času* (1. vyd.). Opava: Slezská univerzita.
- Knotková, A. (2022). *Pedagogika volného času*. Gaudeamus. <https://www.uhk.cz/file/edee/pedagogicka-fakulta/pdf/pracoviste-fakulty/ustav-socialnich-studii/dokumenty/publikace-ke-stazeni/pedagogika-volneho-casu.pdf>
- Kotulán, J. (2012). *Zdravotní nauky pro pedagogy* (3. vyd.). Masarykova univerzita.
- Kultura a sport Chomutov (2023). *News*. Dostupné 12. 4. 2024 z <https://www.kultura-sport.cz/>
- Macek, P. (2003). *Adolescence* (2. vyd.). Portál.
- Nešpor, Z. (2017). *Vandalismus*. Dostupné 10. 4. 2024 z <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Vandalismus>
- Oladipo, T. (2024). *23 Top Social Media Sites to Consider for Your Brand in 2024*. Dostupné 12. 4. 2024 z <https://buffer.com/library/social-media-sites/>
- Pávková, J. (2014). *Pedagogika volného času*. Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy.

- Pávková, J., Hájek, B., Hofbauer, B., Hrdličková, V., & Pavlíková, A. (2008). *Pedagogika volného času*. Portál.
- Pavlas Martanová, V. (2014, 5.). Specifické X nespecifické programy primární prevence. Dostupné 10. 4. 2024 z <https://archiv-nuv.npi.cz/t/co-je-skolska-primarni-prevencerizikoveho-chovani/specificke-x-nespecificke-programy-primarni-prevence-1.html>
- Pospíšil, J. (2023). *Hodnoty a volný čas: nové výzvy pro sociální pedagogiku a pedagogiku volného času*. Univerzita Palackého v Olomouci.
- Rak, P. (2002). *Chomutov 1252 – 2002*. Albis International.
- Řepa, P. (2014). *Cestování mladých do zahraničí*. [Bakalářská práce, Masarykova univerzita]. Archiv závěrečných prací MUNI. https://is.muni.cz/th/yuc0r/BP_Repa_Petr.pdf#page=16&zoom=100,53,198
- Sanmamed, G., Muñoz, C., César, P., de Sotomayor, Á., & Dans, I. (2017). Factors which motivate the use of social networks by students. *Psicothema*, 29(2), 204–210. <https://www.redalyc.org/pdf/727/72750577009.pdf>
- Státní zdravotní ústav (2024). *Fakta o tabáku a nikotinu*. Dostupné 10. 4. 2024 z https://szu.cz/wpcontent/uploads/2023/04/Fakta_o_tabaku_nikotinu_kampan_SZU_2023.pdf
- Tůma, J. (2018). *Pedagogika volného času* (1. vyd.). Vysoká škola tělesné výchovy a sportu Palestra.
- Univerzita Karlova 1. lékařská fakulta (2021, 30. 6.). *České děti jsou v závislostech na špici. Praktici pomohou se včasným zachytem*. Dostupné 10. 4. 2024 z <https://www.lf1.cuni.cz/ceske-deti-jsou-v-zavislostech-naspici-praktici-pomohou-se-vcasnym-zachytem>
- Vágnerová, M., & Lisá, L. (2021). *Vývojová psychologie: dětství a dospívání* (3. vyd.). Karolinum.
- Videnovič, M., Pešić, J., & Plut, D. (2010). Young people's Leisure Time: Gender Differences. *Psihologija*, 43(2), 199–214. [10.2298/PSI1002199V](https://doi.org/10.2298/PSI1002199V)
- Visit Chomutov (2024). *Adrenalin na Eldorádu*. Dostupné 12. 4. 2024 z <https://visit.chomutov.cz/skatepark/>

Seznam tabulek

Tab. 1: Výběr volnočasových aktivit	40
Tab. 2: Způsob podpory volnočasových aktivit mladých lidí	50
Tab. 3: Množství volného času u mužů	52
Tab. 4: Množství volného času u žen	54

Seznam obrázků

Obr. 1: Věkové složení respondentů.....	31
Obr. 2: Zastoupení studentů dle střední školy	32
Obr. 3: Dojíždění do školy respondentů, kteří nemají trvalé bydliště v místě studia.....	33
Obr. 4: Význam volného času.....	34
Obr. 5: Forma bydlení.....	36
Obr. 6: Rozložení trávení volného času s vybranými osobami přes týden.....	37
Obr. 7: Místo trávení volného času.....	38
Obr. 8: Doprava na místo trávení volného času.....	39
Obr. 9: Místa setkávání s přáteli	42
Obr. 11: Ovlivnění volného času digitálními médii	44
Obr. 12: Trávení volného času mimo místo trvalého bydliště.....	45
Obr. 13: Spokojenost s trávením volného času.....	48
Obr. 14: Hodnocení možností trávení volného času v místě trvalého pobytu.....	49
Obr. 15: Spokojenost studentů s nabídkou volnočasových míst v Chomutově.....	55

Seznam příloh

Příloha A: Vzor dotazníku

Příloha A: Vzor dotazníku – Volný čas studentů SŠ v Chomutově

Dobrý den,

jsem studentka Fakulty ekonomické na Západočeské univerzitě v Plzni a momentálně řeším spolu s panem docentem Jiřím Ježkem výzkum na téma "Volný čas studentů středních škol". Já se konkrétně zabývám volnočasovým chováním studentů v Chomutově. Dotazník bude také využit v rámci bakalářské práce na výše zmíněné univerzitě.

Výzkum je anonymní a jeho výsledky budou publikovány v souhrnné podobě.

Předem děkujeme za vyplnění.

1. Kolik Ti je let?

- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20

2. Pohlaví

- Muž
- Žena

3. Jakou střední školu navštěvuješ?

- Gymnázium Chomutov
- Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Chomutov
- ESOZ Chomutov
- Střední škola technická, gastronomická a automobilní Chomutov

4. Máš v místě, kde studuješ také trvalé bydliště?

- Ano
- Ne

5. Pokud dojíždíš, tak jakým způsobem?

- Každodenní dojíždění
- Domů jezdím obvykle na víkend

6. Co pro Tebe znamená volný čas? Co se Ti vybaví, když se řekne „volný čas“?

- Mimoškolní čas
- Čas po skončení domácích prací
- Čas strávený s rodinou (sourozenci, rodiče, prarodiče) a přáteli
- Čas věnovaný sobě, svým koníčkům, zájmům a zálibám

7. Jaké je rozložení Tvého času Kolik máš volného času? Kdy máš v průběhu dne volný čas skutečně pro sebe, kdy se můžeš věnovat svým koníčkům, zájmům a zálibám? (Jedná se o volný čas, který Ti zbyde po odečtení času věnovaného spánku, škole, učení a domácím úkolům, pomoci rodičům a podobně.

	Obvyklý pracovní den	Sobota	Neděle
6:00			
7:00			
8:00			
9:00			
10:00			
11:00			
12:00			
13:00			
14:00			
15:00			
16:00			
17:00			
18:00			
19:00			
20:00			
21:00			
22:00			
23:00			
0:00			

8. V jakém prostředí bydlíš?

- V bytě na sídlišti
- V bytě ve staré zástavbě (ve vnitřní části města)
- V rodinném domě se zahradou
- V rodinném domě bez zahrady
- Jiná forma bydlení

9. S kým nejčastěji (obvykle) trávíš svůj volný čas?

	Obvyklý pracovní den	Sobota	Neděle
Sám / sama			
Se sourozencem (sourozenci) nebo s rodinou			
S kamarádem/ kamarádkou			
S přítelem/ přítelkyní			
S více přáteli, s partou			
S členy klubu nebo organizace, kterou navštěvuji (sport, církve apod.)			

10. Kde převážně trávíš svůj volný čas?

	Obvyklý pracovní den	Sobota	Neděle
Doma – v bytě, domě, kde trvale bydlím.			
Na jiném místě v obci/ městě, kde trvale bydlím.			
Mimo místo trvalého bydliště, v jiné obci nebo městě.			
Na chatě/ chalupě			

11. Jak se obvykle dostáváš na místo nebo místa, kde trávíš volný čas?

	Obvyklý pracovní den	Sobota	Neděle
Jsem doma (v bytě), nikam necestuji.			
Pěšky.			
Na kole.			
Osobním automobilem.			
Veřejnou dopravou.			
Jiná možnost.			

12. Kterým volnočasovým aktivitám se věnuješ?

V případě pracovního dne – alespoň 1 x za týden

V případě soboty a neděle – alespoň 1 x za měsíc

	Počet respondentů		
	Obvyklý všední den	Sobota	Neděle
Pasivní odpočinek, nicnedělání			
Relaxace a odpočinek (meditace, pobyt v přírodě blízkém prostředí)			
Sexuální aktivity			
Procházky			
Aktivní sporty / fyzická aktivita			
Cykloturistika			
Setkávání a trávení volného času s partnerem/ partnerkou a s přáteli			

Návštěva klubů, účast na kulturních, sportovních a společenských akcích			
Činnost v zájmových organizacích a klubech			
Umělecké a kreativní aktivity (malování, psaní, hudba, řemeslo apod.)			
Vzdělávací aktivity (mimo školních povinností) a osobní rozvoj			
Cestování a poznávání nových míst			
Nakupování			
Četba, sledování filmů, poslech hudby, počítačové hry apod.			
Chatování, vyhledávání informací a komunikace na internetu			
Jiná možnost			

13. Jakým dalším významným aktivitám se věnuješ ve volném čase? Upřesni.

Vaše odpověď

14. Kde se nejčastěji setkáváš s přáteli a známými? Je možné více odpovědí.

- Cukrárna, kavárna, bar, restaurace
- Nákupní centrum
- Mládežnický klub, komunitní centrum
- Sportovní a rekreační zařízení (klub)
- Náměstí, ulice

- Park, veřejná zahrada
- Jiné místo

15. Která konkrétní místa ve městě využíváš jako místa setkávání s přáteli a známými? Popiš je co možná nejpřesněji.

Vaše odpověď

16. Jakou roli hrají digitální technologie jako jsou sociální média, videohry, on-line platformy apod. při trávení Tvého volného času?

- většinu volného času trávím na internetu
- pravidelně využívám digitální technologie, ale mám i jiné aktivity
- používáním digitální technologie, ale nejsou hlavní součástí mého volného času
- občas používám digitální technologie, ale preferuji aktivity mimo digitální svět
nepoužívám digitální technologie ve volném čase nebo je používám velmi zřídka

17. Jak digitální média ovlivňují Tvůj volný čas? V čem vidíš jejich přínos? Je možné více odpovědí.

- umožňují mi abych byl neustále ve spojení s rodinou a přáteli
- nabízejí širokou škálu zábavy
- nabízejí vzdělávací obsah a zdroje, které umožňují sebezvzdělávání a rozvoj dovedností
- nabízejí prostor pro vyjádření sebe sama, sdílení zážitků a názorů
- díky on-line komunitám mohu sdílet své zájmy a názory
- nabízejí únik od realit

18. Jak se díváš na trávení volného času mimo místo Tvého trvalého bydliště? Pouze jedna možnost.

- Případá mi nepohodlné (nepříjemné), pokud musím za kulturou, sportem či zábavou cestovat někam jinam, než bydlím.
- Jsem rád, když mohu čas od času opustit své bydliště a věnovat se volnočasovým aktivitám někde jinde (na jiném místě).
- Rád trávím volný čas na jiných místech, kde mě nezná tolik lidí.
- Rád trávím volný čas v místě, kde bydlím, protože zde znám většinu lidí.
- S žádným z uvedených výroků nesouhlasím.

19. Existují nějaké volnočasové aktivity (kulturní, sportovní, zábavní), na které nemáš během školního roku čas a děláš je proto o prázdninách? Pokud ano, o jaké aktivity se konkrétně jedná? Je možné více odpovědí.

Vaše odpověď

20. Jakým volnočasovým aktivitám (sportovním, kulturním, zábavním) by ses rád/a věnoval/a ale nemůžeš z důvodu NEDOSTATKU VOLNÉHO ČASU.

Vaše odpověď

21. Jakým volnočasovým aktivitám (sportovním, kulturním, zábavním) by ses rád/a věnoval/a ale nemůžeš z důvodu VELKÉ VZDÁLENOSTI OD MÍSTA TRVALÉHO BYDLIŠTĚ (ŠPATNÉHO DOPRAVNÍHO SPOJENÍ).

Vaše odpověď

22. Jakým volnočasovým aktivitám (sportovním, kulturním, zábavním) by ses rád/a věnoval/a ale nemůžeš z důvodu NEDOSTATKU FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ.

Vaše odpověď

23. Jak jsi spokojen/ spokojena s trávením Tvého volného času? Pouze jedna odpověď.

- Třebaže mám řadu možností, jak trávit volný čas, nejsem příliš spokojen/a.
- Jsem spokojen/a, že si mohu svůj volný čas uspořádat tak, jak chci a jak si představuji.
- Musel/a bych mít mnohem více času, abych mohl/a dělat vše, co bych si přál/a.
- Občas nevím, co si s volným časem počít.
- S žádným s uvedených výroků se neztotožňuji.

24. Jak hodnotíš místo Tvého trvalého pobytu z hlediska možností trávení volného času?

- Velmi spokojen/a
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a
- Nevím, nedokážu posoudit

25. Co z nabídky volnočasových aktivit (konkrétně) v místě Chomutov postrádáš nebo nabídku čeho bys rozšířil?

Vaše odpověď

26. Jakým způsobem by podle Tvého názoru mělo město nebo obec, ve které bydlíš, podporovat volnočasové aktivity mladých lidí? Je možné více odpovědí.

- Vytváření a obnova mládežnických center, která nabízejí rozmanité aktivity, včetně uměleckých klubů, hudebních prostorů, tanečních sálů a heren
- Budování multifunkčních sportovišť a rekreačních oblastí s vybavením pro různé sporty a aktivity
- Organizace festivalů a událostí, které umožňují mladým lidem projevit svou kreativitu
- Spolupráce s místními umělci a kulturními organizacemi pro pořádání různých akcí pro mladé lidi
- Poskytování grantů a finančních prostředků pro místní sportovní a jiné kluby
- Podpora mládežnických rad nebo fór, která umožňují mladým lidem vyjádřit své názory a přispět k plánování městských projektů
- Pravidelné průzkumy a ankety pro zajištění potřeb a preferencí mladých lidí
- Vytváření programů, které umožňují mladým lidem zapojit se do dobrovolnictví a komunitních projektů, které rozvíjejí sociální dovednosti a pocit společenské zodpovědnosti
- Vytváření partnerství se školami pro sdílení zařízení a zdrojů a pro spolupráci na vzdělávacích programech a iniciativách mimo školní osnovy
- Vytváření online platformy pro informování o volnočasových aktivitách a událostech
- Nabídka online kurzů a vzdělávacích programů pro mladé lidi

Abstrakt

Bričová, A. (2024). *Volnočasové chování studentů středních škol v Chomutově*. [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: volný čas, mládež, volnočasové aktivity, pedagogika, město Chomutov

Tato bakalářská práce je vypracována na téma *Volnočasové chování studentů středních škol v Chomutově*. Cílem práce je zjistit, jak studenti středních škol v Chomutově tráví svůj čas, jaké aktivity a zájmy preferují a zda se tyto preference liší mezi jednotlivými skupinami studentů. Dále s kým a kde tráví svůj volný čas. Práce se skládá z teoretické a praktické části. V teoretické části jsou shrnuty pojmy a poznatky z odborné literatury. V praktické části jsou tyto poznatky aplikovány v praxi. K dosažení výsledků byla použita metoda dotazníkového šetření a volného pozorování. Hlavním výstupem práce je zjištění způsobu trávení volného času, nalezení rozdílů mezi jedinci z hlediska množství a způsobu trávení volného času a také zhodnocení nabídky volnočasových aktivit v Chomutově. Nabídka volnočasových aktivit se v Chomutově jeví jako velmi dobrá, ale jsou zde možnosti pro zlepšení, a proto autorka uvedla některé návrhy ke zkvalitnění volného času.

Abstract

Bričová, A. (2024). *Leisure behavior of secondary school students in Chomutov*. [Bachelor Thesis, University of West Bohemia].

Key words: leisure, youth, leisure activities, pedagogics, town of Chomutov

This bachelor's thesis is focused on the topic of *Leisure behavior of secondary school students in Chomutov*. The aim of the thesis is to find out how secondary school students in Chomutov spend their time, what activities and interests they prefer and whether these preferences differ between different groups of students. Furthermore, with whom and where they spend their free time. The thesis consists of a theoretical and a practical part. The theoretical part summarises concepts and findings from the professional literature. In the practical part, these findings are applied in practice. To achieve the results, the method of questionnaire and observation was used. The main output of this thesis is to find out the way of spending leisure time, to find differences between individuals in terms of the amount and way of spending leisure time and also to evaluate the offer of leisure activities in Chomutov. The offer of leisure activities in Chomutov seems to be very good, but there is room for improvement and therefore the author has given some suggestions for improving the quality of leisure time.